

PRILIVSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Posilna plačana v gotovini
Abn. postale I. grupov.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na diklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba«
v Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ODMEVI NA SADATOV OBISK V JERUZALEMU

Tudi izraelska vlada naj sedaj dokaže pripravljenost na mirovna pogajanja

Radikalnejše arabske države in palestinske organizacije nadaljujejo s pogovori o «enotnem nastopu» proti Egiptu - Na skupščini OZN se je začela razprava o položaju na Blaznem vzhodu

TEL AVIV — Telefonske zveze med Izraelom in Egiptom so se pretrgale. Stiriindstideset ur, kolikor je trajal obisk egiptovskega predsednika v Jeruzalemu, sta bili bližnjavzhodni državi neposredno povezani, takoj po Sadatovem odhodu pa so ponovno zavladali ukrepi, ki jih določuje vojno stanje. Vse po starem torej, vsaj v praktičnem življenju, razen obojestranskih obljub, da vojnih sporov ne bo več, ker se odpira doba miru. Na čigavi kosi in za kakšno ceno pa jo misli Sadat in Begir urediti, se sedaj ne sprašujejo več samo arabske države. Zadnji dogodki so namreč pokazali, da bi se v Jeruzalemu, ko bi Egipt razveljavil vse arabske zahteve in postal zgolj lasten.

Medtem ko na televizivnem letalu, ki ga po Jeruzalemu snemajo z dronov egiptovske zastave in odstranijo napise z dobrodošlicami Sa-

datu, začena politični krogi v Izraelu ocenjevati »zgodovinsko srečanje«. Do vladnega sporočila bo treba še čakati, kajti vlada se sestane šele jutri, vendar so zadovoljstvo nad Sadatovim obiskom že izrazili posamezni člani Beginove koalicije. Izraelski obrambni minister Weizman je med televizijskim intervjujem zabil, da je v izraelsko - egiptovski odnosih prišlo do ogromnega preloma, ki pa se znenkrat še ne odraža v dejstvih oziroma točneje na obrambnem področju.

Sicer so izraelski vladni krogi lahko upravičeno zadovoljni s Sadatovo »sveto mislijo«, ki je izraelski državi prinesla prvo, arabsko uradno priznanje o njenem obstoju, za kar se je borila 29 let. V zameno pa ni desničarska koalicija popustila na nobenem spornem vprašanju, vsaj javno ne. Nekateri dvomne izjave tako egiptovskega predsednika kakor izraelskega premiera pa naj bi

kazale, da sta se strani vsaj okvirno sporazumeli o delegacijah, ki naj bi se udeležile ženevske konference. Drugače bi bila uverjenost obeh, da bo do mirovnih pogajanj prišlo zgolj propagandna poteza.

Brez Egipta se arabske države ne morejo spopasti z Izraelom in tega se vsi prav dobro zavedajo, zato je usno zagotovilo predsednika Sadata, da Kairo ne bo več sprožil vojne velikega pomena. Vendar zgoraj stavek izraža le polovično plat resnice, dopolniti ga je treba z ugotovitvijo, da brez Palestincev ne bo mogoče doseči trajnega miru na Blaznem vzhodu. Predvsem nanje se je Sadat nanašal, ko je pozival Izraelce, da se morajo za njim oni »žrtvovati«
v imenu miru. Uspešnost dogodka samega je bila odvisna od »Sadatovega pouma«, izraelska morebitna popustljivost pa bo dala pečat posledicam zgodovinskega srečanja.

Poleg zgornjih zagotovil, ki naj ne bi dobile nikakršnega uradno-pravnega pečata, naj bi Sadat s svojim »izjavo«
potezom sionističnemu sovražniku dal še veliko več. Tako zatrjuje libijska tiskovna agencija JANA, ki obtožuje egiptovskega predsednika, da je Izraelu dejansko prepustil celotno sosednje ozemlje, Palestince pa »prodal«
za »arabski narod v sionistični skupnosti«. Nadalje naj bi se Sadat in Begin za zaprtimi vrati že začela stvarno dogovarjati o bližnjeročnem gospodarskem sodelovanju.

O veliko bolj razvezanih pogovori med egiptovskim predsednikom in izraelskim premierom poročajo tudi kairski dnevniki, ki pa odločno zagovarjajo Sadatove odločitve. Predsednikovo prednost »evarabski enotnosti«
naj bi med drugim dokazovalo dejstvo, da je Begin Sadatu ponudil ločeni izraelsko-egiptovski mirovni sporazum in bil celo pripravljen odstopiti cel Sinajski polotok, vendar ga je arabski voditelj odločno zavrnil.

Vesti iz kairskih dnevnikov ni lahko preveriti, precej lažje pa nekatere ukrepe egiptovskih oblasti, ki so s svojo ozemlja izgnale nekatere vidnejše predstavnike palestinskega osvobodilnega gibanja, ki so živel v Kairo. Brez dvoma bo to še zaostriло odnose Egipta s palestinskimi organizacijami in s tistimi arabskimi državami, ki jih podpirajo. Nesporne znaki o »protiegiptovski ofenzivi«
prihajajo iz dveh mest: iz Damaska, kjer se zbira predstavnik radikalnejših arabskih držav in PLO in iz New Yorka, kjer se je v OZN začela razprava o položaju na Blaznem vzhodu. V stekleni palači OZN je imel uvodni poseg sirskega predstavnika, ki je podprlo uru hudo napadal zadnja egiptovska stališča, ki so med drugim onemogočila tudi enoten nastop nevtrahen državi, ki so se predhodno zahtevale ostro obsojdo Izraela.

NAIROBI — Kot poroča radio Kampala, je predsednik Ugande Amin povabil predsednika SFRJ Tita, naj obišče Ugando.

Vance zaključil obisk v Argentini

BUENOS AIRES — Ameriški državni sekretar Cyrus Vance je zaključil kratek obisk v Argentini in odstopal v Brazilijo, od koder bo jutri nadaljeval latinskoameriško turnejo šel v Venezuelo. Od njegovega obiska v Buenos Airesu je prišlo do manjših manifestacij svojcev političnih preganjancev.

NAIROBI — Kot poroča radio Kampala, je predsednik Ugande Amin povabil predsednika SFRJ Tita, naj obišče Ugando.

V PROSTORIH SKLADA »CINI« V BENETKAH

Danes umestitvena sejakomisije za skupno industrijsko cono na Krasu

Italijansko odposlanstvo vodi častni predsednik CRN prof. Caglioti, jugoslovanskega pa sekretar za načrtovanje SRS ing. Mikoš - Razprava o perimetraciji cone in o »prepevadah«
industrijskih dejavnosti

BENETKE — V prostorih sklada »Cini«
v Benetkah bo danes popoldne ob 18. uri umestitvena seja mešane italijansko-jugoslovanske komisije za skupno industrijsko cono na tržaškem Krasu, italijansko komisijo, ki jo predstavlja častni predsednik Vsestranskega sveta za raziskovanje prof. Caglioti, sestavlja jo predstavnik ministrstva za zunanjo trgovino, za industrijo in trgovino, za znanje za vede in za kulturne dobrine ter drugi odborniki za načrtovanje in proračun F. Mauro, tržaški župan M. Spaccini, predsednik pokrajinske uprave L. Ghersi in predsednik ustanove za industrijsko cono v Zavrlihu E. Antonini, »stajnostni«
jugoslovanski komisiji pa predseduje sekretar za načrtovanje SR Slovenije ing. Boris Mikoš.

Komisiji bosta začeli s konkretnim delom jutri popoldne, vedno v sejni dvorani sklada »Cini«. Zasedanje se bo nadaljevalo tudi v petek, po potrebi pa še v soboto popoldne. Osnovna vprašanja, o katerih bo tekla razprava, so bila nakazana že na srečanju med načelnikoma komisij prof. Cagliotijem in ing. Mikošem dne 13. oktobra letos v Trstu, te dni pa je bil »dnevni red«
potrdjen na seji članov italijanske komisije v Rimu, katere sta se z našega območja udeležila tudi ravnatelj tržaškega združenja industrijev dr. Susmel in predstavniki enotne sindikalne zveze Bur-

lo. Gre v bistvu za skupen pregled možnosti uresničitve predvidene industrijske strukture na meji med Italijo in Jugoslavijo na tržaškem Krasu, pri čemer bo prišlo do izražanja tehnične dokumentacije, ki sta jo doslej zbirala pristojna organa (na italijanski strani je to za kakor znanstvena služba EZIT), nadalje gre za odločitve očne perimetracije industrijske cone znotraj območja, ki je bilo okvirno določeno že v osim-

skih sporazumih; končno bosta komisiji vzeli v pretes vprašanje industrijske dejavnosti, katerim bo dovoljena vselitev v cono, in dejavnosti, katerim bo nasprotno izločena v drugih razlogov vstop v cono ne prepovedano. Prav tako je predvidena sestava posebnega spiska o »dovoljenih«
in »prepovedanih«
blaginah, ki bodo predmet industrijske predelave in trgovinske menjave v okviru skupne industrijske cone. (ef)

NAIROBI — Kot poroča radio Kampala, je predsednik Ugande Amin povabil predsednika SFRJ Tita, naj obišče Ugando.

Komisiji bosta začeli s konkretnim delom jutri popoldne, vedno v sejni dvorani sklada »Cini«. Zasedanje se bo nadaljevalo tudi v petek, po potrebi pa še v soboto popoldne. Osnovna vprašanja, o katerih bo tekla razprava, so bila nakazana že na srečanju med načelnikoma komisij prof. Cagliotijem in ing. Mikošem dne 13. oktobra letos v Trstu, te dni pa je bil »dnevni red«
potrdjen na seji članov italijanske komisije v Rimu, katere sta se z našega območja udeležila tudi ravnatelj tržaškega združenja industrijev dr. Susmel in predstavniki enotne sindikalne zveze Bur-

lo. Gre v bistvu za skupen pregled možnosti uresničitve predvidene industrijske strukture na meji med Italijo in Jugoslavijo na tržaškem Krasu, pri čemer bo prišlo do izražanja tehnične dokumentacije, ki sta jo doslej zbirala pristojna organa (na italijanski strani je to za kakor znanstvena služba EZIT), nadalje gre za odločitve očne perimetracije industrijske cone znotraj območja, ki je bilo okvirno določeno že v osim-

skih sporazumih; končno bosta komisiji vzeli v pretes vprašanje industrijske dejavnosti, katerim bo dovoljena vselitev v cono, in dejavnosti, katerim bo nasprotno izločena v drugih razlogov vstop v cono ne prepovedano. Prav tako je predvidena sestava posebnega spiska o »dovoljenih«
in »prepovedanih«
blaginah, ki bodo predmet industrijske predelave in trgovinske menjave v okviru skupne industrijske cone. (ef)

Preiskavo o delovanju »proletarcev«
v uniformi so začela pred nekaj leti državna pravdnika šte-

lo. Gre v bistvu za skupen pregled možnosti uresničitve predvidene industrijske strukture na meji med Italijo in Jugoslavijo na tržaškem Krasu, pri čemer bo prišlo do izražanja tehnične dokumentacije, ki sta jo doslej zbirala pristojna organa (na italijanski strani je to za kakor znanstvena služba EZIT), nadalje gre za odločitve očne perimetracije industrijske cone znotraj območja, ki je bilo okvirno določeno že v osim-

skih sporazumih; končno bosta komisiji vzeli v pretes vprašanje industrijske dejavnosti, katerim bo dovoljena vselitev v cono, in dejavnosti, katerim bo nasprotno izločena v drugih razlogov vstop v cono ne prepovedano. Prav tako je predvidena sestava posebnega spiska o »dovoljenih«
in »prepovedanih«
blaginah, ki bodo predmet industrijske predelave in trgovinske menjave v okviru skupne industrijske cone. (ef)

Preiskavo o delovanju »proletarcev«
v uniformi so začela pred nekaj leti državna pravdnika šte-

Poldrugi milijon davkoplačevalcev je upnik države

RIM — V senatu je socialist Luz-zato Carpi sprožil včeraj vprašanje povračila davkov, ki so jih mnogi plačali, ko so ustanovili davek na dohodke fizičnih oseb. V svojem odgovoru je podjalnik za finance Tamborini Armadori podčrtal, da se je položaj še poslabšal odkar je odpadlo združevanje dohodkov med zakonci. Samo za leto 1974 bi morali vrniti precejšnje vsote poldrugi milijon davkoplačevalcev. Ministrstvo se je zato odločilo za zelo avtomatiziran postopek, ki ga je uvedlo z zakonom od 31. maja 1977. Doslej so s tem novim postopkom že vrnilo odvečno plačane davke 8000 davkoplačevalcem. Ko bo ta postopek povsem osvojen bodo lahko vračali odvečne vsote v zelo kratkem roku, kakor hitro bodo preverili davčne prijave. Sedaj izdelujejo seznam 4000 davkoplačevalcev, ki jim bodo vrnilo vsote, ki so jih plačali preveč, se pravi 31. decembra letošnjega leta. Pri tem bodo upoštevali tudi obresti, ki so medtem dozele.

Vladni predstavnik je v zaključku svojega odgovora dejal, da bodo v prvih mesecih prihodnjega leta vrnilo vsote vsem tistim, ki so plačali preveč v letih 1974 in 1975. Ko bodo to dokončali, bo v bodoče postopek za povračilo morebitnih odvečnih vsot zelo hiter in bodo upravičenci lahko svoj denar dobili nazaj v teku nekaj mesecev.

BEOGRAD — V prvi polovici decembra bo jugoslovanski predsednik Tito na povabilo romunskega predsednika Ceausesca uradno obiskal Romunijo.

TEŽAVE ZA PREDSEDNIKA ANDREOTTIJA PO POVRATKU IZ KANADE

POLEG REPUBLIKANCEV TUDI PLI IN PSDI

NAPOVEDALI GLASOVANE PROTI PRORAČUNU

Dokler ne bo večjih nasprotij med KD, PSI in KPI bo Andreottiju uspelo ohraniti svojo vladu pri življenju - Danes sestanek med komunisti in socialisti o proračunu in gospodarstvu

RIM — Ob koncu vsakega leta morata zbornici razpravljati in glasovati o proračunu za naslednje leto. Nekaj mesecev zatem pa morata obe zbornici proučiti poročilo računskega dvora, ki obsega izdatke iz prejšnjega leta in glasovati o njem. Gre za klasični dolžnosti parlamenta, ki ponavadi nudita snov za proučevanje in polemike gospodarskega in sociološkega, večini in manjšini v parlamentu pa povod za potrditev svoje podpore ali svojega nasprotovanja vladi.

Tokrat, ne da bi kdorkoli tega pričakoval, vlada tvega spodrsaj prav ob vprašanju, ki je sicer pomembno, ki pa so ga doslej imeli za golo formalnost. Z verjetno reakcijo so tri stranke, ki posredno podpirajo vlado, napovedale, da bodo glasovale v opozicijo. Potem ko je prvi napovedal negativni glas republikanec La Malfa, sta se mu pridružila še liberalna in socialdemokratska stranka. Gre res za manjše stranke, katerih negativni glas pa bi lahko sprožil nevzdržen pritisk na vlado. Prevladuje mnenje, da je prav to cilj »memoranda«
z La Malfa na čelu, ki so hoteli pod vsako ceno

premakniti položaj z mrtve točke, kot ki izrazi svoje nasprotovanje do te ali one točke proračuna. Tudi vzroki, ki so privedli republikance in liberalce do tega, da so napovedali negativni glas, so različni od vzrokov socialdemokratov. La Malfa, bi hotel, da KPI stopi v vladno in če je možno takoj. Liberalci Zanonne pa označuje to perspektivo kot smrt demokracije. Romita in njegovi pa še vedno govorijo, ne da bi se kdorkoli zmenil zanje, o potrebi socialističnega območja, v okviru katerega naj bi obnovili veliki center ter pustili komuniste pred vrati.

Dokler ne bo večjih razpok med tremi večjimi strankami bo Andreottiju najbrž uspelo ohraniti svojo

Blažević sprejel delegacijo Furlanije Julijske krajine

ZAGREB — V okviru svojega uradnega obiska v SR Hrvatski se je delegacija deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine včeraj sestala s predsednikom predsedstva SFRJ Jakovom Blaževićem. Med pogovori je predsednik dežele Titoni poudaril skupno željo po sodelovanju, v tem okviru pa morajo biti vsi obojni sporazumi pomembni korak v zgodovini obeh držav in prilagoditve za okrepitev mednarodnega sodelovanja, konkretni pobudi na gospodarskem in kulturnem področju.

Popoldne je deželna delegacija obiskala rojstno hišo predsednika Tita v Kamovcu, zvečer pa se je udeležila sprejema, ki ga je priredil italijanski generalni konzul v Zagrebu Ferrarini. Jutri si bo delegacija ogledala Hlebine in Koprivnico, popoldne pa bo v Opatici.

viado pri življenju. Takoj po svojem povratku iz Kanade se je sestel z Zaccagninjem in Moroni, saj bi prav krščanska demokracija lahko povzročila padec njegove vlade. Za prihodnje dni je napovedal celovito vladnih ukrepov, sestankov in sručenj o posebnih problemih. V petek ali v soboto jutraj bo med ministrski srečanje o gospodarskih vprašanjih, prihodnji teden pa naj

NADALJUJE SE RAZNARODOVALNI PRITISK NA KOROŠKE SLOVENCE

Še en proces na Koroškem proti slovenskim aktivistom

Potrjena denarna kazen udeležencema protestne napisne akcije v Sincji vasi - Izrazito politična narava procesa

(Od našega sodelavca)
CELOVEC — Pred okrajnim sodiščem v Velikovecu je bila včeraj še ena iz serije sodnih razprav, ki so jih koroške oblasti sprožile proti slovenskim aktivistom, da bi utišale protestno gibanje slovenske manjšine v Avstriji. Pred sodiščem sta se tokrat znašla Mirko Perč in Jože Müller, ki sta bila obtožena, da sta hotela 26. junija lani, se pravi v času, ko so avstrijske stranke sprejemale zloglasne sedmojužnijske zakone, popisati zidove železniške postaje v Sincji vasi s protestnimi gesli. Aktivista sta tedaj padla v pripravljeno policijsko zasedo, še preden sta karikoli storila.

Po aretaciji sta oba aktivista priznala, da sta bila na protestni akciji in da sta imela namen pisati protestna gesla v prid uresničitvi 7. člena državne pogodbe. Ker ju je policija zalotila v bližini železniške postaje, ju je obdolžila, da sta hotela popisati zidove železniške postaje in s tem »povzročiti

škodo na državnem premoženju, zaradi česar sta bila Mirko Perč in Jože Müller pred časom v mandatu postopku obsojena, da plačata denarno kazen.

Gre, kot je razvidno iz povedanega, za enega od številnih poskusov, prekalificirati politični protesti pripadnikov slovenske manjšine v navadno kaznivno dejanje. Zoper takšne poskuse so se Mirko Perč in Jože Müller ter njuna zagovornika uprli tako, da so vložili priliz zoper izrečeno mandatno kazen, o čemer je bil govor tudi včeraj. Na včerajšnji razpravi sta namreč zadržala obeh obtožencev zahteva predvsem, da postopek poteka v slovensčini, česar pa sodnik ni dovolil in je razpravo še naprej vodil v nemščini. Ko sta navajala argumente zoper kazenski pregon obeh obtožencev, sta zagovornika opozorila predvsem na to, da ni mogoče

MARJAN SEDMAK

(Nadaljevanje na zadnji strani)

rile je govoril o »političnem razkroju«, šeststranskega sporazuma, ki se bo še zaostri, dokler sporazuma sploh ne bo mogoče več izvajati. Včeraj je svoje izjave nekoliko omilil in dejal, da je šlo le za zastrleženost, nikakor pa ne za ultimatum.

Socialisti in komunisti se bodo danes srečali, da bi usklajili dejavnost obeh strank glede proračuna in gospodarstva. Delegaciji vodita Napolitano in sam Signorile. Komunisti so že povedali, da so stališča socialistov in komunistov zelo podobna. V delegaciji bodo poleg Napolitana še Barca, Di Giulio, Colaninini in Peggio, ki je prav včeraj proučil tehnične kritike na račun proračuna. Po Peggio mnenju je najboljša vprašanje ogromni javni primanjkljaj, ki bo dosegel 26 do 30 tisoč milijard, namesto 14.500, kot so se domnili z Mednarodnim denarnim skladom. Peggio torej govori o dvomnem dokumentu, ki ga je prikazala vlada ter omenja možnost ponovnega pogajanja z Mednarodnim denarnim skladom.

V večerke se bo sestala liberalna tajništvo in takrat se bodo uradno odločili da glasujejo proti proračunu.

CANDIDA CURZI

PODPORA PINOCHETOVIM FAŠISTOM IN JUŽNOAFRIŠKIM RASISTOM

Diplomatska ofenziva nemških desničarjev

(Posebej za Primorski dnevnik od dopisnika Tanjuga)
BONN — Zahodnomemski demokraciji politiki že nekaj mesecev živahno navezujejo stike s konservativci in reakcionarji iz vsega sveta, pri čemer je posebno neumorno predsednik bavarske »CSU«
Franz Josef Strauss. Prav je danes za mnogi na obisku pri fašistični hunti v Čilu, kjer ga gosti general Pinochet. V zabavo za gostoljubnost, ki mu jo izkazujejo in hkrati ponudijo, da gre za »najpomembnejši politični obisk v zgodnjih letih«
je Strauss te dni prisoten ves svet in ogorič demokratično javnost v svoji domovini z izjavami, v katerih je poveljeval zasluge in spretnost čilskih fašistov.

Na zborovanju, ki so mu ga pripravili diktatorju Pinochetu vladni sindikati, je Strauss izjavil, da je prepričan, da bo hunta Čile pripe-

ljala po najkrajši možni poti do demokracije. Dodal je, da je z razumevanjem sprejel Pinochetovo pismo, češ da je pot do demokratičnega spremembe v tej južnoameriški državi izredno strma, zaradi česar je potrebna potrpežljivost in poslušnost. Proti današnjemu čilu poteka po Straussovih besedah v vsem svetu sovražna propaganda kampanja, vendar pa njemu in njegovim strankarskim prijateljem ne more zadržati njegovega pogleda na dogajanje. O bivšem, zakonito izvoljenem predsedniku čilske vlade Salvadoru Allendeju, ki so ga s pomočjo ameriških imperialistov v nemoralni Pinochetovi rablji, je Strauss popustljivo dejal, da po njegovem mnenju ni sam odgovoren za to, da bi njegova država skorajda postala plen in oporišče komunistov na Zeleni celini. Odgovorni so tisti, ki da so Allendeja spravili na oblast, je pribral. Zanimivo je, da so Strauss na trumfahem polovanju po Čilu posebno navdušeno sprejeli tamkajšnji izseljenci nemške krvi, ki so očitno naklonjeni fašistični hunti. Strauss se je sestel tudi s predsednikom nekdanje demokratske stranke Eduardoom Freyjem in ga poskusil pridobiti za sodelovanje s hunto, vendar pa je naletel na hladan odmev.

Straussovo demonstrativno in izizvalno potovanje v Južno Ameriko, kjer je nekaj dni prebil tudi v Argentini, se v Bonnu izzvalo srdito reakcijo v krogih socialdemokratske in liberalne stranke. Objektivnosti na ljubo pa je vendarle treba povedati tudi to, da so se od skrajno reakcionarni izjav predsednika CSU Strauss ogradili le nekateri mlajši in manj izpostavljeni politiki, medtem ko uradni Bonn, na čelu s kanclerjem, ki je te dni na Poljskem in zunanjim ministrom Hansom Dietri-

chom Genscherjem, molči.

Straussov namestnik v bavarski demokratski stranki in podpredsednik skupne parlamentarne frakcije sestrskih opozicijskih strank Friedrich Zimmermann je danes na napade in kritike Straussovega ponašanja odgovoril s protinapadom. O čital je vladi, da tolerira kampanjo obrekovanja, ki meri osebno proti Straussu, ki da ima takega edini posluh za resnične nemške interese in za spoštovanje človekovih pravic. Z udeležbo na proslavi 125-letnice začetka priseljevanja Nemcev v Čile je Strauss — tako Zimmermann — hotel predvsem demokracijo obnavljanje svobode in demokracije v Čilu in olajšati težavni prehod od vsakega režima k parlamentarni demokraciji.

Sočasno s Straussom se je na takšno »mislijo«
podal tudi drugi najvidnejši predstavnik demokratske desnice, ki ga imajo mnogi za resnega kandidata za kanclerski položaj, Alfred Dregger. Na povabilo razširjenega režima v Pretoriji se je mudil na neekvidentnem obisku v Južni Afriki in Namibiji. O svojih vtisih je včeraj pripovedoval na tiskovni konferenci v Bonnu. Razvil je nekaj naravnost »supljičev«
teorij. Črne večine v Južni Afriki, po njegovih besedah, ni mogoče imeti za »demokratično«, in to zato, ker je črncem skupna samo barva kože, ne pa tudi politično prepričanje. Zaradi tega, režima v Pretoriji ne kaže siliti, naj pristane na demokratično rešitev grozečega spopada med belo manjšino in afriško večino, ampak mu je treba pustiti proste roke, da najprej uresniči tisto, kar Dregger imenuje »popolna integracija«. Šele nato je mogoče pričakovati, da

IVO VAJGL

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Kredit Italije Sovjetski zvezi

MOSKVA — Minister za zunanjo trgovino Ossola je včeraj odpotoval v Moskvo, kjer je s svojim sovjetskimi kolegom Patolichevom podpisal sporazum o italijanskem kreditu Sovjetski zvezi v višini 650 milijard rubljev (okrog 570 milijard lir) za letje 1977-1979. Namen pojava je financirati nakup italijanskih industrijskih strojev in naprav s strani SZ.

Med svojim obiskom v Moskvi bo minister Ossola imel pogovore s predstavniki sovjetske vlade, danes pa ga bo sprejel tudi predsednik vlade Kosigin.

Šestega decembra Stavka šolnikov

RIM — Vodstva osrednjih sindikalnih organizacij šolnikov so sklepala proglasiti splošno stavko vsega

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

ŽUPAN POZITIVNO OCENIL SREČANJE DELEGACIJE Z MINISTROM MORLINOM

Izročili in utemljili so mu enoten dokument, ki so ga sestavile stranke ustavnega loka in sindikalna federacija - Posebne obveznosti vlade po osimskih sporazumih

Na sinočnji seji občinskega sveta je župan poročal o razgovoru posebne delegacije z ministrom za proračun in načrtovanje Morlinom in o drugih pobudah ter posegih za rešitev resne gospodarske krize, ki ogroža naše mesto. Delegacija, ki je bila v ponedeljek v Rimu, so poleg župana sestavljali predsednik pokrajine Ghersi, tržaški parlamentarji ter predstavniki enotne sindikalne federacije. Ministru so izročili in utemljili obrazloženi enotni dokument, ki so ga sestavile stranke ustavnega loka in sindikalne organizacije. Ob zaključku svojega poročila je župan poudaril, da je delegacija odnesla pozitiven vtis in da se bodo v prihodnjih tednih nadaljevali razgovori s pristojnimi ministri ter s predsednikom ministrskega sveta, ki naj bi dal konkretne odgovore na najbolj pereča vprašanja.

V svojem poročilu je župan predvsem poudaril da se hude težave lahko premagajo le z veliko zavestjo, budnostjo in prisrčnostjo, s skupnimi napor, kar je prišlo do izraza z nastopom strank ustavnega loka in sindikatov, ki so izdelali enoten dokument z analizo sedanje stanja in navedbo rešitev najbolj perečih problemov. V ta okvir spada srečanje deželne odbornika za industrijo s podtajnikom ministrstva za državne zadebe Castellijem, obisk ministra za javna dela Gullottija ter srečanje v Rimu z ministrom Morlinom.

Podtajnik Castelli je odborniku za industrijo zagotovil, da bodo krajevne ustanove vprašali za mnenje glede sektorialnega načrta za železarnstvo, ki bo na vlada predložila še letos. Zagotovil je, da bo vlada upoštevala specifične potrebe našega mesta na tem sektorju. Z ministrom Gullottijem so med njegovim obiskom v Trstu razpravljali predvsem o infrastrukturi, in sicer v pristanišču, o obvezni železniški progi, o hitri cesti in povezavi z avtocestami, o suhem doku, avtoporoti in novem vodovodu. Minister je pripomnil, da ima vlada glede Trsta specifične obveznosti, zlasti po osimskih sporazumih ter je obljubil, da bo sprejela čimprej primerne ukrepe glede finančnega in pospevitve postopkov, tako da se bodo velika javna dela v sorazmerno kratki dobi lahko odlašala na dražbi.

Ministru Morlinu, je dejal župan, smo prikazali celotno sliko tržaškega gospodarstva. Izrazili smo veliko zaskrbljenost nad usodo gospodarstva kompromisna Trst - Tržič ter opozorili ministra, da obstaja je v Trstu resna tveganja nezaupanja med prebivalstvom in javnimi ustanovami. Poudarili smo nujnost, da vlada posveča večjo skrb in upošteva potrebe našega področja na dveh osnovnih sektorjih, pristanišču in pristaniške dejavnosti ter industrijske strukture. Delegacija je podrobneje obrazložila razmere in potrebe industrije z državno udeležbo, ki je izrazila zahtevo po jasnih obveznostih glede dolgoročnega načrtovanja na področju ladjedelstva in železarnstva.

Glede podjetja Italsider in ladjedelnice v Tržiču pa je prikazala tudi: nujnost alternativnih poti. Za tovarno Velikih motorjev je zahtevala primerne pobude za tehnološke raziskave, opozorilo pa je tudi na vprašanje tržaškega pristanišča in povezave z mednarodnim cestnim omrežjem, tudi sprito nujnosti čimprej objave delegiranih odlokov, ki jih predvideva člen 4 zakona o ratifikaciji in izvajanju osimskih dogovorov. Minister Morlino je pozitivno ocenil obrazložene probleme ter je pripomnil, da se je za to srečanje dogovoril s predsednikom ministrskega sveta, tako da bi probleme Trsta vključili v širši okvir vsedravnega načrtovanja. Izjavil je tudi, da sta resnost raziskave in sestave dokumenta s sodelovanjem strank in sindikatov pozitivna premisa in dobra podlaga za nadaljnjo akcijo v zaščito tržaškega gospodarstva.

V začetku seje je občinski svet počastil spomin na pokojnega Salva Traurercija, ki je umrl predvečer najslavnij in je bil vrsto let občinski svetovalec ZPS. V kratkem nagovoru je župan opisal njegov lik in delovanje v korist našega mesta ter je izrazil sožalje prizadetim družini in stranki. Izrazom sožalja so

se pridružili svetovalci Pesante (PSD), Monfalco (KPI), ter indpendentist Marchesich. Prihodnja seja občinskega sveta bo v torek.

Srečanje z brezposelno mladino

Sindikati izposlovali 150 mest v gradbeništvu

Včeraj so se sindikalni predstavniki pokrajinske federacije CGIL, CISL in UIL sestali z mladimi brezposelnimi. Tema srečanja je bila izvajanje zakona o mladinskem zaposlovanju v Trstu. Sindikalisti so po preučitvi zakona in sindikalnih pobudah za sodelovanje med delavci in mladimi brezposelnimi prešli na konkretne primere o možnosti zaposlitve mladih v našem mestu. Tako so sindikalne organizacije izposlovale 150 mest za mlade v gradbeništvu. Brezposelne bodo sprejeli v službo v okviru pogodbe za usposobitev in bodo postali izdajali, upravitelji žerjavov in tesarji, krajevne ustanove pa bodo zaposlile 300 mladincev. Nekaj pobud je hvaljevalih, kot raziskava o stanovanjih v našem mestu, marsikatera pa je le trenutno masilo in skrbstvena pomoč. Tudi osrednji uradi bodo v svojih podružnicah v naši pokrajini zaposlili približno 100 mladincev.

V razpravi je bila poudarjena potreba po enotnosti med mladimi brezposelnimi in delavstvom. Zahtevali so sodelovanje brezposelnih v sindikalnih organizacijah, prišla pa je do izraza tudi zaskrbljenost glede gospodarskega položaja v Italiji in črne glave možnosti za zaposlovanje mladih.

Vprašanja turizma v naši pokrajini

Včeraj je sekcija za turizem in prireditve pri pokrajinski gospodarski konzultaciji (CEP) obravnavala sk. kulina in nujna vprašanja. Se stanku je predsedoval Fausto Fragiaco, poleg dr. Modiana pa so se ga udeležili vidni predstavniki in delavci na turističnem polju.

Na seji so obravnavali predvsem vprašanje nove kongresne palače na pomorski postaji, za kar je deželna uprava že obljubila znatno denarno pomoč. Govor je bil tudi o ustanovitvi pomorske zveze (Assonautica), na katero so pristale že mnoge ustanove in pomorske skupine. Ustanovitev nove pomor-

POSL. CUFFARO O SREČANJU Z MORLINOM V RIMU

BESEDAM MORAJO SLEDITI DEJANJA IN LE PO TEH BOMO SODILI VLADO

Za sen. Gerbec razvoj Trsta ne sme slo-
neti izključno na terciarnih dejavnostih

Na ponedeljkovem srečanju med ministrom za proračun Morlinom in delegacijo Trsta, ki so jo sestavljali župan Spaccini, predsednik pokrajine Ghersi, posl. Cuffaro in Tombesi ter sen. Gerbec, je poslanec Cuffaro predložil ministru več konkretnih zahtev. Čimprej je treba preveriti na črtovanju ladjedelništva in livarstva glede na probleme Trsta in dežele; nemudoma je treba predložiti zbornik zakona o ladjedelniških posojilih in olajšavah za gradnjo ladij; uresničiti napovedane obljube skedenski livarni in dati jasne odgovore glede sindikalnih zahtev o obvezi nove proizvodnje; vlada naj poroča o izvajanju osimskih sporazumov in naj predloži v roku enega leta pristojni parlamentarski komisiji načrte o pooblaščenih odlokih, ki naj Trsta in deželi zagotovijo vse koristi sporazuma. Nazadnje naj vlada da vsa potrebna pojasnila o nakazilih za obnovo Furlanije predvsem glede predvidenih infrastruktur (ceste in železnice). Sen. Gerbec pa je med drugim dejala, da razvoj Trsta ne sme slo-
neti izključno na terciarnih dejavnostih, temveč mora upoštevati proizvodne in tržnične dejavnosti.

DANES NA POBUDO PEDAGOŠKEGA ODESKA SSS

Predavanje o grupni dinamiki in primerih skupinskega dela

Svoje dolgoletne izkušnje bo prikazala prof. Marija Skalar iz Ljubljane

Sprčo ukinitve ocen na stopnji obveznega šolstva se postavlja vprašanje novih in ustrežnejših oblik motiviranja učencev pri vzgojno-izobraževalnih dejavnostih. Vsebinska osebnostnega lista, v katerega naj bi učitelji beležili učni uspeh in globalni razvoj učencev, predpostavljamo nove pedagoško-didaktične prijem, ki naj omogočijo celoten razvoj učenčevih sposobnosti: tako glede na njegovo individualnost kakor glede na njegovo družbeno rast. Skupinski pouk je med temi novimi prijemmi tisti, ki predstavlja najustreznejše sredstvo za vzgojaj učence k odgovornemu in kritičnemu pravičanju znanja in k aktivnemu vključevanju v širšo

NA POBUDO SLOVENSKEGA KLUBA IN SPZ

Slovesen in tovariški večer ob Hlavatyjevi 80-letnici

Slavljenca so čestitali Palčič v imenu SPZ, Kravos in prof. Turina za Slovenski klub - Večer je obogatil z ubranim petjem zbor «L. Gruden» iz Nabrežine

Slovenski klub je svoj drugi tokov večer v novi sezoni posvetil svojemu ustanovitelju in dolgoletnemu predsedniku dr. Robertu Hlavatyju, ki bo 4. decembra slavil visoki jubilej - 80-letnico. Ta večer je Slovenski klub pripravil skupno s Slovensko prosveto, zvezo, kateri se je dr. Hlavaty tu di vrsto let zvesto razdal kot njen predsednik. Iz te skupne pobude je izšel večer, ki je bil za dr. Hlavatyja, kot je sam vidno ganjen, a kljub temu kot običajno veder in duhovit, dejal v svojem zahvalnem nagovoru, veliko zadoščenje in priznanje, da vse ostale (in teh ni bilo malo) - bili so predstavniki raznih organizacij, številni likovni in drugi umetniki ter kritiki, Hlavatyjevi osebni prijatelji in drugi pa nadvse prijetno doživljejo.

Hlavaty je imel, ki vzbuja globoko spoštovanje in občudovanje zaradi neprecenljivega deleža kot likovni umetnik: in družbeno - kulturni delavec, a vzbuja vse občudovanje tudi zaradi svojega značaja, zaradi svoje kipeče človečnosti. Zato je vsako srečanje z njim in njegovim delom ne samo kulturno doživetje, temveč tudi priložnost za prijetno sproščeno počutje. Takšen je bil tudi sinočni večer. Slavljenca je najprej zapel Zdravico moški zbor nabreškega prosvetnega društva «L. Gruden» pod vodstvom Sergija Radoviča, nakar so mu s prisrčnimi besedami spregovorili po vrsti novi predsednik Slovenskega

ŠE EN MESTNI PREDEL «OTOK ZA PEŠCE»

Na Ponterošu od jutri več prostora za pešce in preprečevanje za avtomobile

Ukrep občine je včeraj orisal predstavnik tiska odbornik za urbanistiko De Luca

Ponterošo, eden najbolj razgibanih in prometnih mestnih predelov, bo postal z jutrišnjim dnem otok za pešce. To pomeni, da avtomobilom in drugim motornim vozilom (razen tistim, ki dovažajo blago trgovinam) dostop ne bo več dovoljen. To pomeni tudi, da bomo imeli po eni strani manj živčava in hrupa ter več prostora in varnosti za pešce, po drugi strani pa tudi veliko manj parkirnega prostora, kar je za mestno središče še itak hud problem, ki se ob množičnem prihodu kupcev iz Jugoslavije še znatno zaostri.

Uvajanje otokov za pešce ni za Trst nekaj novega. Prišlo se je s predelom Drevočreda XX. septembra, nato pa je občina postopno zaprla za promet del Trga Unita, del Borzega trga, Ulica delle Tori, del ulice S. Lazzaro in Ponchelli ter del Drevočreda Romolo Gessi. Sedaj je, kot rečeno, na vrsti Ponteroša in sicer ulice Rossini in Bellini v celoti, del ulice Trento in Cassa di Risparmio ter del Trga sv. Antonia Novega.

O tem ukrepu tržaške občinske uprave je bil govor tudi na včerajšnji tiskovni konferenci v občinski palači, kjer je odbornik za urbanistiko De Luca skupaj s svojimi sodelavci orisal predstavnikom tiska razloge, ki so pogojevali to izbiro. Poudaril je v prvi vrsti, da se ukrep, ki bo predvidoma začel veljati jutri med 7. in 8. uro, ukvarja v podrobnejši načrt za mestno zgodovinsko središče in je le vmesni korak za še popolnejšo osvoboditev mestnega središča utesnjenega oklepa kaotičnega prometa. Ta ukrep je z drugimi besedami nekakšen klin, s katerim se skuša počasi in postopno izpodrinuti avtomobilski vrvež iz mestnega središča. V naslednjih fazah naj bi se prometa osvobodili še drugi vmesni predeli do Trga Vittorione Veneto na eni in Trga Cavana na drugi strani.

Na pripombe nekaterih časnika, je bil de Luca prejel odprto predvsem zato, da bi se znatno udarec nedovoljenemu krošnjarskemu trgovanju, na vz vzporedno skrbela za ustrezno rešitev problema parkirišč (po izjavi De Luca naj bi v predelu Ponteroša s tem ukrepm izgubili 300 parkirišč, a jih je gotovo več), je odbornik odločno zavril omenjeno argumentacijo ter, glede parkirišč dejal, da jih predvideva podrobnejši načrt (v ta namen je predviden silos ter nekateri drugi objekti). Na koncu pa je posebej poudaril, da ni le občina dolžna skrbeti za reševanje problema parkirišč predvsem za jugoslovanske kupce, temveč da je to tudi dolžnost drugih ustanov, v prvi vrsti zveze trgovcev.

SINDIKALNE POBUDE DELAVSTVA ITALSIDER

Danes predavanje o pravnih vidikih dopolnilne blagajne

Poudarjena nujnost tesnejše povezave s študirajočo mladino Jutri množična udeležba na sindikalnem zborovanju v Tržiču

Sindikalne pobude po programu, ki je bil v ponedeljek pripravil tovarniški svet Italsider v solidarnost s 543 delavci, vpisanimi v dopolnilno blagajno do 16. decembra, se redno odvijajo v skladu s sprejetimi sklepi. Včeraj dopoldne so skupine delavcev iz železarne delile po mestu in v Miljah letake, s katerimi opozarjajo politične in socialne sile, delavce drugih obratov in javno mnenje na nujnost skupnega nastopanja za ohranitev politične ravni v mestu. Delavci so včeraj jutraj delili letake tudi pred višjimi šolami v mestu: študirajočo mladino opozarja delavstvo Italsider na nujnost tesnejše povezave med delavskim razredom in študenti, saj bo le s skupnim nastopanjem mogoče ohraniti sedanja in pridobiti nova delovna mesta za mladino, ki zapušča šole. Delavci Italsider nadalje vabijo študente, naj pošljejo svoja predstavitelja na meddeležno sindikalno zborovanje ladjedelstva in kovno-predelovalnega sektorja, ki bo jutri dopoldne v Tržiču. Kakor smo že za- beležili v včerajšnji številki, bo jutri - v okviru 24-urne stavke prizadeh delavcev v Furlaniji-Juljski krajini in v sosedni deželi Veneto - krenila ob 9. uri izpred športne palače v Trstu kolona avtomobilov z okrog 3000 delavci, ki se bodo udeležili zborovanja v Tržiču.

Tržaška pokrajina, ki se bo tudi udeležila zborovanja s svojimi predstavniki in praporom, pa poziva občnske uprave, da pošljejo svoje predstavnike s prapori na tržičsko zborovanje.

V prostorni menzi železarne bo danes popoldne z začetkom ob 14.15 javna manifestacija, na kateri bo izjavila o dveh pomembnih vprašanjih: najprej bo docent na tržaški univerzi prof. C. Assanti predaval o pravnih aspektih dopolnilne blagajne, sledil pa bo posvet o varstvu naravnega okolja. Povod za razpravo o tem problemu je dal sklep tehničnega sveta Italsider, da začasno zavstavi delovanje prečiščevalne naprave za odpadne vode.

V petek popoldne pa bo v menzi železarne zopet javno zborovanje, na katerem bo stekla razprava o najnovejšem razvoju dogodkov v zvezi z omejitvijo proizvodnje v obratih Italsider v Trstu in drugod v Italiji ter širše na «odročju industrije z državno udeležbo».

SINOČI PRED HOTELOM AGIP PRI DEVINU

Policija zajela avto s 40 kg dinamita

Aretirali so štiri osebe iz Benetk - Komu je bil eksploziv namenjen, še ni znano

Agenti letkega oddelka tržaške kvesture so v usklajeni akciji s policijskimi silami iz Benetk in Mestre izvedli sinoči briljanten poseg. Pred hotelom Agip pri Devinu so zasedli in aretirali štiri osebe iz okolice Benetk, ki so s sabo privedle eksploziv. V enem izmed dveh avtomobilov, s katerimi se je četverica pripeljala v naše kraje, so namreč odkrili kar 40 kilogramov dinamita. Kam je bil ves ta eksploziv namenjen in v kakšne namene naj ga uporabijo, še ni znano. Preiskava je namreč še vedno v teku in zaenkrat se niso znane vse podrobnosti.

Dejstvo je, da je bila tržaška policija nekoliko obveščena o prihodu sumljivih ljudi. Med Benetkami in Trstom je bila stalna zveza, in tržaški agenti so pripravili zasedo.

Od petka razstava «Božič v Trstu»

Na sejmišču pri Montebelu se intenzivno pripravljajo na odprtje razstave z naslovom «Božič v Trstu», ki bo na sporedu od 25. novembra do 4. decembra. Razstava bo zajela eksponate, ki pridejo v poštev za obdaritev «drugih in samih sebe» ob božičnih oziroma ob novoletnih praznikih. Na razstavi bo večina prikazanih artiklov tudi v neposredni prodaji, kljub temu pa je njen glavni namen ta, da skuša v širšem občinstvu ustvariti racionalnejši način gledanja na tradicijsko obdarovanje sorodnikov, prijateljev in znancev ob praznikih.

Dejstvo je, da je bila tržaška policija nekoliko obveščena o prihodu sumljivih ljudi. Med Benetkami in Trstom je bila stalna zveza, in tržaški agenti so pripravili zasedo.

7. decembra občni zbor

Sindikata slovenske šole

Obdobje obveščanja, da bo v sredo, 7. decembra t.l., ob 8.30 v prvem skli- canju in ob 9. v drugem v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu redni letni občni zbor Sindikata slovenske šole s sledečim dnevnim redom: poročila tajnika in načelnikov oddelkov, poročila razsodišča in nadzornega odbora, razprava o poročilih, razsodišču odboru, volitve novega odbora, sklepi in razlo.

Gledališča

VERDI
Jutri ob 20. uri četrta ponovitev Wagnerjeve opere «Leteci Holandeč» za red C (partier in lože) in B (galerija in balkon).

ROSSETTI
TEATRO STABILE - Danes ob 16. uri (izredna predstava) in ob 20.30 prosti red, Cooperativa Teatro Mobile «Dnevnik Ane Frank». Druga abonmajska predstava. Rezervacije pri osrednji blagajni, Pasaža Protti.

AVDITORIJ
Ob 20.30 «A piacer vostro» Shakespeare. Teatro Stabile iz Aquile. V abonmaju kupon 3, alternativno. Rezervacije pri osrednji blagajni, Pasaža Protti.

Ob 10. uri «Marcovaldo», predstava za mladino osnovnih in srednjih šol.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

ALVIERO NEGRO

BUNKER
komedija v dveh dejanjih
Iz furlanske prevelel v narečje beneških Slovencev Božo Zuanella
Kostumi Marija Vidua
Lektor Božo Zuanella
Režija in scena JOŽE BABIC

PREMIERA: v soboto, 26. novembra ob 20.30 - abonma sobotni.

PONOVITEV: v nedeljo, 27. novembra ob 17. uri - abonma nedeljski.

V gledališču «France Prešeren» v BOLJUNCU

GLASBENA MATICA TRST

SEZONA 1977/78

V petek, 25. novembra, ob 20.30 v dvorani GALLUS, UL. R. Man- na 29
recital brazilskega kitarista Dagoberta Linharesa
Vljudno vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 23. novembra
KLEMEN
Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 16.28 - Dolžina dneva 9.13 - Luna vzide ob 15.29 in zatone ob 4.44
Jutri, ČETRTEK, 24. novembra
JANEZ

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 11.8 stopinje, najnižja 10.6, ob 13. uri 11.8 stopinje, zračni tlak 1004.6 mb, ustaljen, vlaga 55-odstotna, nebo 2/10 pooblačeno, veter 12 km na uro jugozahodni, padlo je 4.2 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14.7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 22. novembra 1977 so se v Trstu rodili 3 otroci, umrlo pa je 15 ljudi.

UMRLI SO: 69-letna Ljudmila Samec por. Zobec, 73-letna Anna Delise por. Settimi, 79-letni Antonio Micheli, 76-letna Vanina Degras, 83-letni Leopoldo Grimalda, 64-letni Marcello Giurini, 80-letna Maria Macagnan vd. Costantino, 76-letni Antonio Spadaro, 75-letna Luigia Papperella vd. Maroth, 91-letna Anna Eposillo vd. Tenente, 60-letna Maria Brandolini vd. Timunin, 80-letni De Stradi Paolo, 67-letni Alojz Zagar, 80-letna Vittoria Bodoni vd. Lupoli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, UL. Diaz 2, UL. Soncini 179, UL. Revoltella 41.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg S. Giovanni 5 in Trg sv. Jakoba 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5 in Trg sv. Jakoba 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Bollunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proselek: tel. 225-114; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Se- sljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Mali oglasi

ISCERMO čistilke in čistilce za diše-
nje poslopji. Telef. 790527 od 9.
do 13. in od 16. do 19. ure.

Prispevki

Nameste cvetja na grob pok. Zo-
fije Sancier darujejo Mila. Pavla in
Pina 20.000 lir za spomenik pedim
v NOB iz štednja, s Kolonkorva
in od Sv. Ane.

Ob 21. obletnici smrti nepoznan-
ca moža in očeta Silvestra Propra-
ca daruje družina 10.000 lir za ži-
jaško matico.

ANTONJA PREGARC vd. KOMAR

Pogreb bo jutri, 24. t.m., ob 13. uri iz mrtnišnice glavne
bolnišnice naravnost v cerkev v Ricmanje.

Ricmanje, 23. novembra 1977
(Pogrebno podjetje, UL. Zonta 3)

Prosveta

PD Valentin Vodnik Dolina priredi
v nedeljo, 27. novembra 1977, ob 10.
uri v društvenih prostorih v Dolini
pod pokroviteljstvom SPZ koncert vo-
kalnega ansambla «Ancilla Vocis» iz
Ljubljane. Vabljeni.

PD Rdeča zvezda Salež priredi v
soboto, 26. novembra 1977, ob 20.30
v osnovnošolski telovadnici v Saležu
pod pokroviteljstvom SPZ koncert vo-
kalnega ansambla «Ancilla Vocis» iz
Ljubljane. Umetniški vodja Majda
Hercog. Vabljeni.

Kino

LA CAPPELLA UNDERGROUND 18.00
«Saludos amigos», Walt Disney
risanka.

Ariston Zaprt zaradi počitka.

Mignon 16.30 «Il pianeta errante» Val
Brinner. Barvni film.

Nazionale 16.00 «Un grande amore»
C. Gable. Barvni film za vse.

Grattacielo 16.00 «Madame Claude»
Francoise Fabian, Murray Head.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.30 «Jo e Annie». Woody
Allen. Barvni film.

Fenice 16.00 «Kleinhoff hotels». Katia
Rupé, Michele Placido. Prepovedan
mladini pod 18. letom. Barvni film.

Eden 15.30 «Alfida del bene e del
male». D. Sarda, R. Powell, Vima
Lisi. Prepovedan mladini pod 18.
letom. Barvni film.

Ritz 15.30 «Ecco noi per esempio».
Adriano Celentano, Renato Pozzetti.
Prepovedan mladini pod 14. le-
tom. Barvni film.

Filodrammatico 15.45 «Il giardino dei
supplizi». Prepovedan mladini pod
18. letom. Barvni film.

Cristallo 16.30 «Le nuove avventure
di Furia». Film za vse.

Aurora 16.30 «Super Vixena». Prepo-
vedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 «Certi piccolissimi pec-
cati». Barvni film za vse.

Moderno 16.30 «La commessa». F. Be-
nussi. Prepovedan mladini pod 18.
letom. Barvni film.

Impero 16.30 «Marcia trionfale». F.
Nero. Prepovedan mladini pod 18.
letom. Barvni film.

Ideale 16.30 «I cannoni tuonano ar-
cora». Robert Woods. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.00 «Il deserto dei
tartari». Vittorio Gassman.

Radio 16.00 «Il diavolo». Oliver Reed.
Vanessa Redgrave. Barvni film.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «La furia del drago».
Bruce Lee. Barvni film.

Voita (Milje) 16.00 «Cenerentola».
Walt Disney risanka.

VOKALNI ANSAMBEL «ANCILLA VOCIS» IZ LJUBLJANE

V soboto v Saležu, v nedeljo v Dolini

Posebnost ansambla je v sestavi: tri dekleta in štirje fantje

V soboto, 26., in v nedeljo, 27. novembra, nam prihaja v goste vokalni ansambel «Ancilla vocis» iz glasbene šole Franc Šturm Šiška. Bistričje, Ljubljana. Nastal je v razredu solističnega petja prof. Majde Herczog z namenom, da bo na svojstven način skušal prenesti umetniško izročilo lepote vokalne glasbe. Posebnost ansambla je njegova neobičajna sestava: tri dekleta, štirje fantje, porazdeljeni glasovno v sopran, mezosopran, alt, prvi in drugi tenor, bariton in bas.

Ansambel je pripravila in v njem tudi sama poje prof. Majda Herczog, ki je zelo dober glasbeni pedagog, usmerjen zlasti v zborovsko petje, kar je zanesljivo jamstvo, da prihaja k nam dobro izvešan, ubran ansambel. Prof. Herczog je poznajo dolinski pevci, ker jih je na seminarjih na Dihaletu učila in Dolinci učila dihaletne tehnike, nastavek glasu in fraziranje dokaj uspešno in vsem doživljajo. V ansamblu poje tudi za njega pesnik Boris Pangerc, ki se v Ljubljani, poleg slavistike, uči tudi solo petja.

Pangerc je napisal tudi besedilo za motto ansamblu, uglasbil na ga je Tadej Ota, in sicer sedemdesletni, ubran, v prvem delu obsega renesančne skladbe raznih izrazov: madrigal, balada znanih skladateljev iz Lassa, Palestrine, Vecchija, Gastaldija, Certona, Wilhelma in drugih. V drugem delu pa bo ansambel predstavil slovenske ljudske izobrobnih pokrajin - Prekipe, Prekmurja, Koroske, Trsta itd. - v priredbah Marolita, Vrabca, Merkušja, Kramolca, Venturinja, Schwaba, Deva, Hubada in Preglja. Spored je smiselno stavljen, nazorno izbrane pesmi pa zagotavljajo, da bo za vse okuse dovolj užitka.

Ansambel je doslej malo nastopal in še to večinoma v Ljubljani, po en nastop pa je imel v Trstu in na Bledu. V programu pa ima v bodoče precej razvejano dejavnost s turnejami ali posameznimi nastopi v Romuniji in Italiji.

Številnim pobudam na področju zborovskega petja se pridružuje tako se ena, ki bo prav gotovo do prinesla k še večjemu zanimanju za tovrstno glasbeno udejstvovanje.

Organizacija za varstvo narave proti hitri cesti

Deželna sekcija Svetovnega sklada za varstvo narave (World Wildlife Fund) je poslala deželnemu odborništvu za načrtovanje in proračun pismo, v katerem izražajo svoje mnenje o načrtu za gradnjo hitre ceste na Krasu. V bistvu za vrhča gradnjo nove ceste, ki jo ima za popolnoma nepotrebno in nekoristno. Ob tem ugotavlja, da bi ureditev takšne ceste onesnažila okolje, povečala možnost požarov, izkazala karakteristično podobo Krasa ter na neki način tudi oskodovala biološko ravnateljstvo v naravi. Zato se omenjena organizacija zavzema za tretji načrt, ki je poleg dveh načrtov za gradnjo hitre ceste v funkciji proste industrijske cone na Krasu v razpravi deželnih organov. Ta načrt predvideva namreč le razširitev sedanjih trbišče ceste ali državne ceste 202.

Tržaška knjigarna

RAZSTAVLJA KNJIGE IN PLOSČE

danes, 23.11.1977, jutri, 24.11.1977, od 16. do 20. ure
v SRENJSKI HISI v MACKOLJAH
v sodelovanju s PD «SLOVENEČ» v SRENJSKI HISI v BORŠTU
v petek, 25.11.1977, in soboto, 26.11.1977, od 16. do 20. ure
v ponedeljek, 28.11.1977, in v torek, 29.11.1977, v prostorih PD «SLAVEC» v RIMANJNJIH
od 16. do 20. ure
v društvenih prostorih PD «VALENTIN VODNIK» v DOLINI
v četrtek, 1.12.1977, in v petek, 2.12.1977, od 16. do 20. ure

Vabljeno!

Vse, ki bodo ob nakupu knjig do 31. decembra potrošili nad 25.000 lir, čaka

PRAZNIČNA NAGRADA TRŽAŠKE KNJIGARNE vredna 8.000 lir

Za spodbudni dar je Založništvo tržaškega tiska v sodelovanju z založbo Obzorja nameni knjigo iz bibliofilske zbirke «Iz slovenske kulturne zakladnice» MIKLOVA ZALA. Ob prazničnih dneh pomislite na darilo, ki ne «cvené»

TRŽAŠKA KNJIGARNA Ulica sv. Franciška 20

NA POBUDO ZPZP IN SPZ

Začele so se priprave za priljubljeno revijo pevskih zborov «Primorska poje»

Predvidejajo rekordno udeležbo - Prijave sprejemajo do 31. decembra letos v Novi Gorici, Trstu in Gorici

Prvi deželni kongres šolskega sindikata CGIL

V Vidnu je bil 19. in 20. novembra prvi deželni kongres šolskega sindikata CGIL. Kongres se je udeležilo 64 delegatov, ki so bili izvoljeni na pokrajinskih kongresih. Delegati so se enkrat potrdili voljo šolskega sindikata CGIL, da se bo za razvoj šolstva v naši deželi, pri razpisu in pripravi na obnovo dela na potresnem področju. Sindikat se bo nadalje boril, da bo vsem socialnim slojem omogočen študij, predvsem pa slovenski na- študij, ki so nastali šele v zadnjem času. Navedimo primer tolmarske občine, iz katere sta lani sodelovala

dvajzabor, letos pa kaže, da se bo prijavilo več kot deset zborov. Zato je razumljivo, da tako velika in množična prireditev. Zbori naj se ne prekličejo prijavijo do 31. decembra letos na sedežu ZPZP v Novi Gorici, Delovna 39, v pisarni SPZ v Trstu, Ulica sv. Franciška 20 in v pisarni SPZ v Gorici, Ulica Malta 2. Vsak zbor naj pošlje seznam petih pesmi, s katerimi razpolaga. Prireditelji bodo izbrali tri pesmi, s katerimi bo zbor tudi nastopil.

Sedaj smo v pripravljalni fazi revije. ZPZP in SPZ vabita na sodelovanje vse odrasle prosvetne zore na obeh straneh meje. Zbori naj se ne prekličejo prijavijo do 31. decembra letos na sedežu ZPZP v Novi Gorici, Delovna 39, v pisarni SPZ v Trstu, Ulica sv. Franciška 20 in v pisarni SPZ v Gorici, Ulica Malta 2. Vsak zbor naj pošlje seznam petih pesmi, s katerimi razpolaga. Prireditelji bodo izbrali tri pesmi, s katerimi bo zbor tudi nastopil.

Prireditelji so izdelali tudi načrt priložnostne brošure, ki obeta biti bogatejša od prejšnjih. Posebno pozornost pa bodo posvetili reviji v letu 1979, ki bo že deseta po vrsti.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V GORICI

Premalo Slovencev v komisiji za zakon o globalni zaščiti

Zadovoljstvo zaradi ustanovitve pokrajinskega vodstva Slovenskega gospodarskega združenja na Goriškem - Izvesti akcijo za bojkot volitev v okrajne in pokrajinska šolska sveta

V zvezi s pripravami na sestavo komisije, ki bo skrbel za globalno zakonsko zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji je predsednik Slovenske kulturno - gospodarske zveze Boris Race na zadnji seji njegove izvršnega odbora v Gorici izjavil, da je po informacijah, s katerimi doslej razpolagamo, sestava komisije neprimerna, ker je udeležba Slovencev v tej komisiji premajhna. Predsednik Race je dodal, da mora biti razmerje med številom pripadnikov večinskega in manjšinskega naroda v tej komisiji v korist Slovencev.

Izvršni odbor je nadalje pozdravil ustanovitev pokrajinskega vodstva Slovenskega gospodarskega združenja na Goriškem, s katerim je bila ustanovljena osnova za skorajšnjo ustanovitev Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in s tem tudi osnova za nadaljnjo gospodarsko rast naše skupnosti.

Člani izvršnega sveta so se seznanili s potekom sestankov, ki jih je goriški teritorialni odbor SKGZ imel s predstavništvom pokrajinskega vodstva VZPI - ANPI ter z zastopstvom glasbene šole. Na prvem sestanku je bila poudarjena skupna vloga na nadaljnjem sodelovanju, na drugem sestanku pa so - po ugodni oceni delovanja glasbene šole - njenemu pomembnosti prispevku, ki ga daje glasbeni vzgoji slovenskega naroda - podprli potrebo po razširitvi njenega delovanja tudi v druge kraje.

Daljša razprava se je na seji izvršnega sveta razvila o delu komisije za izobraževanje in usmerjanje. Predsednik komisije Dario Cupin je v svojem poročilu opisal doslej opravljeno delo pri zbiranju podatkov, na podlagi katerih bodo moglo usmerjati izvenšolsko izobraževanje ter pripravljati strokovnjake, ki jih že sedaj potrebujemo in ki bodo še bolj potrebni upoštevajoč izvajanje osebnih sporazumov ter procese vsejšega odpiranja družbe do naše narodnostne skupnosti.

V razpravi, ki je ugotovila sorodnost potreb na Goriškem in Tržaškem, je bila nakazana nujnost po izobraževanju določenih profilov, zlasti slovenistov ter priznanju v Slovaniji pridobitelnih diplom. S tem bi odpravili vrzeli na naših srednjih šolah. Povsem drugačni problemi se kažejo v izobraževalnem postopku za ustvarjanje kadrov za potrebe Beneške Slovenije, Režije in Kanalske doline. Tam je računati z daljšim in postopnim procesom, ki bo privedel do odpiranja javnih slovenskih šol. Če sedaj pa je potrebno izobraževati kadre, da bodo pripravljeni za tisti čas. Pri tem moramo izkoristiti ugodno politično ozračje ter vse številnejše pobude v korist izobraževanja narodnostne identitete prebivalstva teh krajev.

Izvršni odbor je osvojil predlog o sklicanju posveta o delu z doraščajočo mladino, na katerem bodo opredelili vlogo Dijske matice, dijaških domov, kolonij itd., ter določili oblike usklajevanja njihovega dela. V oceni volitev v šolske organe je bilo naglašeno, da morajo stranke upoštevati razpoloženo, ki vlada v slovenski narodnostni skupnosti in da morajo imeti občutek, kdaj je takšno stanje potrebno zaostri in kdaj ne. Glede bojkota v okrajne in pokrajinske sveta, za katerega so se opredelile stranke, ki združujejo Slovence in slovenske organizacije, pa je izvršni svet menil, da je po potrebi v času, ki nas še loči do volitev izvesti uspešno in široko zasnovano akcijo za popolno izpolnitev sprejete stališča.

Izvršni odbor SKGZ se je v sklenjenem delu svojega goriškega zasedanja seznanil s pripravami za položitelje temeljne kamna v kulturno - športnem centru v Gorici ter za sklicanje odbora za izgradnjo Kulturnega doma, ki bo o tem dogodku sklepal.

Še do petka prijave za smučarski tečaj

V teku so priprave za izvedbo smučarskega tečaja, ki ga tudi letos prireja Slovensko planinsko društvo v Gorici. Tečaj s snegom najbrž ne bo, saj so bile snežne padavine v zadnjih dneh kar izdatne.

Na sedežu društva so do sedaj zbrali kar lepo število prijav in s tem že tudi uresničili, oziroma celo presegli prvi zastavljeni cilj, to je da bo vsako nedeljo odpeljal na sneg poln avtobus mladih smučarjev in njihovih spremljevalcev. Če se kdo od staršev še ni odločil za vpis, naj to napravi še danes ali jutri, kajti vpisovanje se nepreklicno zaključuje v petek, 25. t.m.

Kar zadeva rajonske svete je občinski odbor krščanske demokracije poudaril važnost funkcije teh organizmov, zlasti zato, ker spodbujajo k posredovanju in k združevanju, kar pomaga k celovitemu razvoju mestnih četrti.

Razna obvestila

Rajonska konzulta in Štandreu in Kmečko društvo vabita kmete, predstavnike strank in društev, ki delujejo v vasi, gospodarstvenike, danes zvečer ob 20.30 v dom Andreja Budala, kjer se bodo pomenili o ustanovitvi konzorcija razlaščenec.

Odbor Mladinskega krožka - Gorica se sestane dvakrat na sedulo, v Ulici Montesanto 84 ob 20.30, na svoji prvi seji. Izvolili bodo predsednika ter druge referente v odboru, Milojvor pa bo tudi o proslavi 29. novembra, ki bo prihodnji torek v Dijskem domu.

NAČRTOVALEC BAJE ZAKLJUČUJE SVOJE DELO

Živahne razprave okrog revizije goriškega regulacijskega načrta

Nadškofija se protivi zasedbi cerkvenih zemljišč - Komisija za revizijo načrta se priložuje, da ji občina ne daje dokumentacije na razpolago

V teh dneh je v Gorici veliko govor o splošni reviziji goriškega regulacijskega načrta. Pred nekaj tedni je strokovnjak, ki mu je občina poverila izdelavo revizije, poročal občinskemu odboru o delu, ki ga je doslej opravil. O tem vprašanju je bilo veliko govora na seji vodstev demokratske in socialdemokratske stranke in različna gledanja med zastopniki teh dveh strank o tem vprašanju so prišla deloma tudi v javnost. Vsa Gorica govori, da je strokovnjak arh. Costa po navodilih odbornika za javna dela in podžupana Zucalija in kaže tudi zupana De Simona, predvidel presojo spremembe v obstoječem regulacijskem načrtu. Predmet spora med demokratskimi, ki baje ne odobravajo županovih navodil, in socialdemokrati, je poseg v zemljišča last cerkve. Baje nameravajo na nekaterih zemljiščih, ki so cerkvena last, zgraditi ljudske hiše in šolska poslopja. Najbolj eklatanten primer naj bi bil vrh uršulinskega zavoda v Ul. Palladio, kjer naj bi zemljišče razstavili in zgradili poslopje nižje srednje šole za italijanske otroke severnega dela mesta.

V stvar je živahno posegla tudi goriška nadškofija in v zadnji številki je bilo v mastni črki napisano stališče škofove, ki je docela odklonilo. Ker je isti list zelo podpiral zahteve prebivalcev Ločnice, ki niso hoteli na svojem področju ljudskih hiš, menijo nekateri, da so hoteli goriški cerkveni krogi, da bi se sedanja sredinska koalicija razbila prav na ločniškem primeru.

Na županstvu krožijo tudi govornice, da bodo razstavili ekipo strokovnjakov, ki delajo z arhitektom Costo in da bo načrtovalec sam moral nadaljevati začeto in skoro zaključeno delo.

O reviziji splošnega regulacijskega načrta je bil govor tudi na seji posebne komisije, ki naj bi sledila temu vprašanju in v kateri so zastopniki političnih strank, ki so zastopane v občinskem svetu, sindikat, trgovci, obrtniki, kmeti, arhitekti, inženjerji in geometri. Doslej je ta komisija imela le tri seje in na ponedeljkovi seji so nekateri člani odborniku Zucaliju, ki je na sejo prišel kar z enopolno zamudno, to tudi kontestirali. Arh. Costa je sicer prikazal stališča, do katerih je prišel v tem času, vendarle pa se bodo morali člani komisije sestati še večkrat, preden bo zavzel dokončno stališče.

Govor je bil v glavnem o normativu, ki bo priložen novemu regulacijskemu načrtu in ki je seveda zelo važna. Vsekakor pa bodo tudi o normativu še govorili. Nekateri so pričakovali, da bo na tej seji govor o novi hitri cesti, ki naj bi ob Soči povezovala severni del mesta z mostom čez Sočo pod Štandrem, vendarle pa se je prvi del seje toliko zavlekel, da ni bilo časa, da bi o tem govorili.

Deset let obstoječi regulacijski načrt je pokazal, da so bila njegova predvidevanja preobsejna in se ni uresničila. Kot je znano, je bilo takrat mišljeno, da bo Gorica dosegla 80.000 prebivalcev. Sedanja revizija pa bo upoštevala počasnejšo rast in možnost povečanja prebivalstva na 60.000 ljudi. Sprememba bo seveda terjala na eni strani zmanjšanje gradbene možnosti na vsem področju občine, na drugi pa bo tudi

ZA ŠOLSKE VOLITVE DRUGO NEDELJO DECEMBRA

PREDLOŽENE KANDIDATURE ZA ZAVODNE IN OKOLIŠKE SVETE

Na vseh slovenskih šolah na Goriškem so bile predložene enotne kandidatske liste

V ponedeljek je potekel rok za predložitev list k ndikator za volitve v zavodne svete na srednjih šolah in v svete didaktičnih ravnateljstev na osnovnih šolah. Na vseh slovenskih šolah na Goriškem so se starši, dijak in profesorji domenili za enotne liste, ki so bile predložene v predvidenem roku. Kot je znano, bodo istega dne kot volitve v zavodne in okoliške svete tudi volitve v okrajne in pokrajinske svete. Slovence se teh volitev ne bomo udeležili iz protesta, ker nam ni pristojno o blast dala samostojnega slovenskega šolskega okraja. Volili pa bomo kompaktno za zavodne in okoliške šolske svete.

V svet didaktičnega ravnateljstva za slovenske osnovne šole v Gorici (šole v Gorici, Štandreu, Podgori, Pevni, Štmarju, Števerjanu in na Pleševu) kandidirajo naslednji starši: Karlo Brešan, Ivan Makuc, Neva Budal - Coccani, Alojz Bednarik, Slavna Rašajski - Kocjančič, Milovan Lutman, Ida Primožič - Ferri, Ivana Nanut - Marušič, Magda Krašan - Pisk, Valentina Bensa - Košič.

Kandidati za učitelje so Ivan Bolčina, Miroslava Saksida - Brajnik, Nataša Petelin - Paulin, Anka Čerinc, Francka Oblak - Struškli, Milojvor pa bo tudi o proslavi 29. novembra, ki bo prihodnji torek v Dijskem domu.

milijana Mučič - Zavavlav, Petra Brešan - Černic. Kandidat neučnega osebja je Valentin Devetak. Tako starši kot učitelji bodo morali izvoliti le šest ljudi. Potrebni bodo torej preferenčni glasovi.

V svetu didaktičnega ravnateljstva v Dobredu (šole v Dobredu, Du-lu, Jamljah, Sovodnjah, Rupi in na Vrhu) pa kandidirajo za starše Al-bert Lavrenčič, Ana Tomšič - Pavle-tič, Dario Legiša, Ivan Gorkič, Mi-roslav Devetak, Ljiljana Juren - De-ve-tak, Bruno Lavrenčič, Aleksandra Batistič - Milocco, Edvard Pahor, Sil-vana Vizintin - Čotič; kandidati učiteljev so Natalija Lutman - Grav-ner, Veronika Vogrič - Onesti, Lidi-ja Vizintin - Petelan, Rozana Lavren-čič, Virgil Čotič, Senja Pahor - Bo-žič; kandidatka neučnega osebja je Danijela Colja.

Na klasičnem liceju «Primož Trubar» kandidirajo za starše Nada Sen-zin - Komjanc, Edmund Košuta, Du-san Pelicon, Cvetka Terpin - Grav-ner, Irena Bertolin - Veltri, Lidija Vizintin - Boškini; za neučno osebje Ni-ko Čotič in Ana Figej - Princič. Pro-fesorji pa so vsi kandidati. Tudi tu bodo potrebni preferenčni glasovi, ker je kandidatov več.

Na učiteljsku «Simon Gregorčič» kandidirajo za starše Ivan Kovic, Franc Gergetlet, Daniel Ruzija, Du-san Pelicon, Albina Strgar - Bnsa, Stanislav Brešan; za dijakke Boris Peric, Emanuela Leban, Sonja Klenj-sček, Dorela Congerli, Mirjam Paul-in, Stefan Čotič, za neučno osebje pa Zdravko Kuštrini. Profesorji so vsi kandidati.

Na trgovski šoli «Ivan Cankar» so kandidirali staršev Savarji Rožič, Re-mo Devetak, Andrej Čotič, Dominik Kovic, Stojana Gracner - Lazar, Fran-ko Gergetlet - Černic; za dijakke Patricia Florenin, Ed Pavletič, Ci-rla Devetak, Ljiljana Semolič, A-drijana Petelin in Mirjam Bevtar; kandidat neučnega osebja pa je Jo-žef Pahor.

Na nižji srednji šoli «Ivan Trnko» kandidirajo za starše Alojz Rebec, Jože Čer, Emil Doktorič, Danilo Co-tič, Ciril Terpin in Karel Lavrenčič; za profesorje Kazimira Paulin, Irena Bolčina, Nada Rojec, Nevena Faganel in Silvan Kerševan; za ne-učno osebje pa Bruna Petruša.

Goriška trgovska zbornica opo-zarja, da 30. novembra zapade ve-štnost nakaznice za gorivo po zni-žani ceni v okviru goriške proste cone.

Po tem roku lastniki nakaznic ne bodo mogli več kupovati goriva po znižani ceni.

Tatovi v stanovanju

Neznatni storilci so v nedeljo «lo-mili» v dve stanovanji v hiši št. 4 na Verdijevi ulici v Trzinu. Iz sta-novanja 37-letnega Vannija Peresi-na so odnesli nekaj dragocenosti in gotovino v skupni vrednosti okrog pol milijona lir, v sosednjem stanova-nju pa, ki je last Gianfranca Codig-lie, je bil pen izdaten, saj znaša vrednost ukradenih predmetov in gotovine približno milijon lir.

Predavanja

V Gregorčičevi dvorani v Gorici bo na pobudo kluba «Simon Gregorčič» in Slovenske prosvetne zveze jutri, v četrtek, 24. t.m., ob 20.15 predstavi-tek knjige «Osimski sporazumi», ki jo je izdala založba Lipa v Kopru. Knjigo bosta predstavila njen odgo-vorni urednik Otrmar Kolenc in uni-versitetni profesor dr. Stanko Petri-čin iz Ljubljane.

Razstave

V čitalnici ljudskega oddelka Gori-ske knjižnice Franceta Bevka v No-vi Gorici, Kidričeva 20, bodo jutri ob 10. uri odprli razstavo z naslovom «Partizanske knjige in brošure na Primorskem». Odprta bo do 7. de-cembra. Posvečena je Dnevu repu-blike in letošnjim jubilejem.

Kino

Gorica

VERDI 17.00-22.00 «Porci con le ali». C. Mancinelli in F. Bianchi. Prepo-vedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.00-22.00 «Per amore di Poppea». M. Boka in G. Dangel. Prepo-vedan mladini pod 18. letom.
MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Attenti al buffone». U. Tognazzi, Nino Manfredi.
VITTORIA 17.00-22.00 «Lager 5 - inferno delle donne». Prepo-vedan mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.00-22.00 «La polizia li vuole morti». S. Mc Hattie in K. Lenz. Prepo-vedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30-22.00 «La padrona e servita». S. Berger.
ECCLESOR 16.30-22.00 «L'uomo che fugge dal futuro».

Nova Gorica in okolica

SOCÁ «Vojakova ljubezen». Jug. bar-vni film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Olsenova tolpas». danski barvni film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Privatna lastnina in kraja». italijanski barvni film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni in Bassi, Rastel 52, tel. 83499.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzinu dežurna lekarna bolnišnice, UL Terenziana 26, tel. 44387.

NA SOBOTNEM SREČANJU O REFORMI RADIA TRST A IN O BODOČI SLOVENSKI TV

Osrednja in hkrati vsebinska zahteva: funkcionalna avtonomija in pluralizem

Slovenska TV bo »pokrivala« skoraj stoddotno vse področje, koder živijo zamejski Slovenci - Kritike na račun radijskega urnika - Vloga radia in TV v Beneški Sloveniji

Preteklo soboto je bilo v motelu pri Pesku srečanje med predstavniki tržaškega sedišča RAI in predstavniki slovenskega kulturnega in javnega življenja iz našega zamejstva. Srečanje je sklical ravnatelj tržaškega sedišča RAI dr. Guido Botteri, da bi se pomenili o radijski postaji Trst A ter o tretji italijanski TV mreži, v katero bo vključen tudi slovenski TV program. Čeprav smo o tem že poročali, se k srečanju vračamo, da bi poročilo izpopolnili.

V svojem uvodu je dr. Guido Botteri poudaril, da je njegova funkcija v tem primeru sogovornika, ki je pripravljen sprejeti končne sklepe in obveznosti, če bo do konkretnih predlogov prišlo, nato pa je spregovoril o triletnem načrtu investicij, ki med drugim predvideva slovenska delna poročila v trajanju dvest minut ter tedenski kulturni program, ki bi trajal skupno od 2 do 2 ur in pol, kamor pa je treba vključiti tudi morebitni šolski program. Svoja izjava je zaključil, da naj bosta Trst A in budoča slovenska TV oddaja »sredstvo Slovencev v Italiji in službi Slovencev, ki živijo v okviru demokratične republike Italije«. Pri tem je poudaril, da bi po načrtu, ki je pred parlamentom TV mreže v naši državi, razmerje pa po uvedbi tretje mreže znašalo 72 odstotkov.

Prvi je v razpravo posegel Filibert Benedičič, ki je rekel, da mora razprava izhajati iz nekaterih načelnih predpostavk, ki so za nas Slovence neprecenljive: vsotnostni predvsem ker gre za možnost uveljavljanja narodnostnega izraza, ki lahko resnično zaživi na vseh področjih kulturne in družbenopolitične stvarnosti samo v obliki subjektivne. To načelo predstavlja temeljno izhodišče za uveljavitev identitete slovenske narodne skupnosti. Zato se v tem primeru postavlja v vsebinsko vprašanje, ki opredeljuje značaj slovenske nastave tržaškega radia in budoče TV. Iz tega sledi, da morajo Slovenci z odločitvijo glasom »sodelovati pri upravljanju svoje kulture na slovenski postaji tržaškega radia in budoče televizije, kajti v nasprotnem primeru ostaja to zgolj orodje za uveljavljanje politike, ki nima nič skupnega z vrednotami obče koristi in s potrebami tu živčnega prebivalstva.

Potem ko je poudaril, kako je naša skupnost stalno izpostavljena nevarnosti asimilacije in se mora s tem hkrati spoprijemati z vprašanji uveljavitve svoje identitete celo v tujem jeziku, je poudaril, da mora v tem težkem boju za ohranitev in razvijanje svoje kulture biti organsko povezana s kulturo matičnega naroda, brez česar bi bila njena identiteta usodno oslabiljena.

Hkrati pa mora naša skupnost kot sestavni del tujakešne stvarnosti opravljati naloge povezovalca vseh kulturnih vrednot, ki prihajajo od izraza na tem obsejnim področju. V svojem nadaljnjem izjavi je Benedičič ugotovil, da je uresničitev načel demokracije, sodelovanja in pluralizma odvisno od deleža in možnosti sodelovanja vseh komponent slovenske narodne skupnosti pri samostojnem vodenju radia Trst A in budoče televizije, iz česar izhaja, da morajo programe in poročila pripravljati in sumati Slovenci sami in da morajo pri tem postopoma vključiti vse komponente slovenske narodne skupnosti.

Deželni svetovalec dr. Drago Štoka je govoril o avtonomiji, decentralizaciji in demokraciji radia Trst A in budoče slovenske TV. Da bi se to doseglo, je treba omogočiti posameznim funkcionarjem, da uresničijo avtonomne izbire in da se izvedejo pobude, ki naj privedejo do kvalitativnih izboljšav, ki naj bi ustrezale resničnim potrebam slovenskega prebivalstva v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Potem ko je zatrjal, da sta bili v času zavezništva vojaške uprave vodstvi tržaških radijskih postaj, italijanske in slovenske, enakovredni pod enotnim vodstvom zaveznikov, je prišel, da se je avtonomija radia Trst A po vključitvi naših krajev Italijo postopoma skrčila. Dr. Drago Štoka je nato govoril o nekaterih pozitivnih znakih, ki se kažejo v kakovostnih radijskih oddajah v smislu reforme in sicer zaradi neposrednih intervjujev, vključitve mladosti, ki je v današnji dobi negativna, pa tudi posebno v zvezi z dejstvom, da se program konča ob 19.30, tako da se slovenskemu predvsem delovnemu človeku omogoči poslušanje radijskega programa. Svoje izjave je zaključil, da je predvidenih dvest minut dnevni poročil predvsem, kar da s'a premočno tudi dve uri ali dve uri in pol tedenskega kulturnega programa.

Izidor Predan, dr. Viljem Černo in Pavel Petricic so v razpravo vključili Beneško Slovenijo in Kanalsko dolino. Izidor Predan je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da so se naši udeleženci vse komponente slovenske skupnosti in dodal, da se je Trst A končno vendarle odprl tudi Slovincem iz Benečije. V zvezi s čemer je omenil oddajo »Tiaunio«, ki pa bi lahko bila še bolj učinkovita, če bi pri RAI dali v ta namen več sredstev. Na koncu je izrazil še željo, da naj bi prišel k tržaški slovenski radijski postaji tudi nek Slovinec iz Beneške Slovenije. Dr. Viljem Černo je poudaril, da je radia Trst A dolgo časa posvečal »Slovincem« v videnski pokrajini, premalo pozornosti in da je vse to področje bilo emarginirano s strani radia Trst A, v tem ko je bilo dobesedno bombardirano z druge strani. Tako je govoril o vlogi radijske postaje kot vzgojnega sredstva v Beneški Sloveniji, kjer slo-

venskih sol ni in bi zato radio Trst A mogel v tem pomagati raznim krogiom in društvom, ki so prevzeli nase naloge poučevanja ljudi v materinem jeziku. Pavel Petricic pa je svoja izjavanja povezal s problemom pluralizma, vendar pa ne ideološkega pač pa ozemeljskega pluralizma. Spregovoril je o Beneški Sloveniji in njenem slovenskem prebivalstvu, ki se naglo nacionalno osvaja. Naloga radia Trst A in pozneje TV je valorizirati in zaščititi kulturno bogastvo in dobi živahne ekspanzije etničnega prebivalstva prebivalstva Beneške Slovenije in Kanalske doline, pri čemer bi radio Trst A in budoča slovenska TV mogla prevzeti vzgojno vlogo. Seveda pa je to odvisno od avtonomije, ki se jima da v sestavljanju in vodenju programa, tako da radio Trst A in slovenska TV postanejo zares last Slovencev.

Aldo Ruppel je prav tako povzel vprašanje pluralizma, a se je tudi on zadržal v glavnem na teritorialnem pluralizmu, ker da je goriško področje zanemarljivo, ker radio Trst A kaže premalo zanimanja za dogajanja med goriškimi Slovenci. Zato je tudi zahteval, naj radio Trst A poskrbi za svoje urednost v Gorici.

Bogo Samsa je naprej poudaril, da je treba tudi presnoviti v radiu in na TV vključiti v okvir demokracije premikov in Italiji ter v zvezi, ki nastaja ob osimskih sporazumih pri nas. In v tem okviru se postavlja tudi vprašanje Slovencev v Italiji, ko ne bomo več objekti, pač pa subjekti. Pri tem je tudi poudaril, da Slovenci nismo sestavek tolikorih ljudi, pač pa nacionalna skupnost. In iz tega zornega kota je prešel na vprašanje slovenske TV, ki jo je treba razlikovati od italijanske, glede česar je treba uveljaviti funkcionalno avtonomijo, in je zato vprašanje vodstva tržaškega radia Trst A in budoče slovenske TV bistvenega pomena. V svojem nadaljnjem izjavi je Samsa poudaril problem odnosov med italijansko RAI-TV ter ustrezno službo v SR Hrvatski in SR Sloveniji, kajti ne moremo je govoriti o teh odnosih za daljše razdobje brez vloge manjšine.

Nato je Bogo Samsa spregovoril o agenciji Alpe Adria, ki je v Italiji registrirana agencija in je izraz dela slovenske manjšine v Italiji in služi za povezovanje dveh narodov, slovenskega in italijanskega. V svojem poznejšem posegu v diskusijo je Bogo Samsa ponovno govoril o avtonomiji slovenskega radia in televizije o avtonomiji, ki ni le tehnična značilnost, ampak idealno bi bilo, da bi vodja radijske postaje in budoče televizije bila slovenska skupnost brez (političnega) prevlajstva.

Podpredsednik deželne komisije za radijske in TV oddaje Stojan Spetič je v uvodu svojega posega poudaril, da morata slovenski radio in TV oddaja uživati funkcionalno avtonomijo. To na je mogoče uresničiti na politični notri bodisi v okviru zakona za globalno zaščito Slovencev, ali pa v okviru preverjenega zakona o reformi RAI-TV, ki je na dnevnem redu parlamenta.

Slovenska radio in televizija morata biti »na razpolago« slovenski manjšini, da bo preko njih uresničevala informacijsko in kulturno povezavo z matičnim narodom in v okviru širšega mednarodnega pristaša sosednjih republik vlogi mostu ter pretektnosti vesti in vrednosti. Zato pa mora biti prek slovenske pluralizma. Pluralizem ni, kot je trdil predsednik RAI Grassi, je »srečanje« etnografskih stališč, pač pa je slojistično pojmovno notranje dialektike sil, preko katerih se izražajo Slovinci. Zato ustrezno pluralizem »glave in noge«, da bo lahko slojistično in naoredljivo. Primer odziva »pristopanja« nam je dokazal, kar se je bilo idejno in kulturne sile, ki so bile doslej odlojene.

Glede slovenskih TV oddaj pa je Spetič poudaril, da mora »tretna mreža« uveljaviti prispevek manjšinske kulture in informacije o »vrednih« manjšinski organsko vključiti tudi v tisti »čas« oddaj, ki ga bodo oddajali na vsrčevanem merilu. Ravnatelj tržaškega sedišča RAI dr. Botteri je razpravo zaključil v optimističnem tonu, čeprav ni manjkalo v njegovem izjavi niti niti značilnih polemičnih bodč. Glede postavljanih vprašanj o strukturi in avtonomiji slovenskega radia in TV oddaj je poudaril tri različne nivoje odgovornosti. Poleg ravnateljstva tržaškega sedišča imajo tu pomembno vlogo upravi svet RAI ter parlament, v katerih imajo glavno besedo politične sile. Skratka, nekatere probleme je mogoče rešiti samo na politični ravni.

Zase je dejal, da se zavzema za takojšnje imenovanje načelnika nove programske strukture, ki naj bi obsegala tako radijske kot televizijske programe, namenjene Slovincem. Izrazil je vsakekor zadovoljstvo, da se je pričel konstruktiven dialog s Slovinci, na katere bi - po njegovem - morala pasti vsa teža odločanja in vodenja kulturne in programske politike slovenskih radijskih in TV oddaj.

Do tu nekatere misli glavnih diskutantov v pet ur trajajoči razpravi, ter zaključuje misli ravnatelja tržaškega sedišča RAI dr. Botterija. Med glavnimi posegi pa je bila vrsta manjših posegov, ko so posamezniki izražali svoja mnenja o najrazličnejših problemih, se prej pa je župan dolinske občine Edvin Svab pozdravil zborovanje in zborovalce, ki so se zbrali v tem

čudovitem kraju sredi slovenskega življenja in označil srečanje kot »otipljiv znak, da Slovenci izražajo svoje izbire, po katerih naj bi šli dalje«.

Prof. Pirjevec je izrazil nekaj kritik na račun jezika in programa radia Trst A. Odo Kalan je spregovoril o urniku radia Trst A, ki se konca pregledaj in onemogoča mnogomu slovenskemu človeku, da bi mu sledil, prof. Zora Tavčar - Rebulova je dvakrat posegla v razpravo in sicer v zvezi z očiti na račun slabega jezika in na račun šolskega programa, Nerina Svabova pa je v predvidevanju slovenske TV opozorila, da bodo potrebni slovenski tehnični kadri, ki jih danes tržaška RAI-TV nima. Lelja Rehar - Sanci- nova je tudi spregovorila o pomenu jezika, kaplan Dušan Jakomin je govoril o največjem vertikalizmu, ki vlada na tržaški radijski postaji

in omenil je tudi kratki urnik, pri tem pa se je tudi vprašal, kdo bo vodil slovensko TV. Marjan Sušteršič je bil mnenja, da Trst A posveča premalo pozornosti našemu športu in je predlagal, naj bi ustanovili športno redakcijo.

Prof. Humbert Mamolo je govoril o zborovskem petju, o prenosu verskih svečanosti iz rojanske cerkve, o preniknih zadevnih honorarjih ter predložil, naj bi Radio Trst A sprejel iniciativo za tekmovalne mladinskih zborov vseh naših sol. Dr. Aldo Štefanič je obširneje govoril o solstvu po reformi na radiu in TV. Jurij Slama je omenil med drugim prispevek, ki ga lahko slovenska manjšina s svojo dejavnostjo da večini. Glavko Turk je načel problem radijskega odra, ki je od osvoboditve do danes posredoval

(Nadaljevanje na zadnji strani)

(O mraku)

(Foto M. Magajna)

OB LETOŠNJI RES LEPI IN RAZMEROMA TOPLI JESENI

O. Pettersson meni, da se je Zemlja »napotila v dobo toplejše klime«

Vremenoslovci že desetletja zbirajo podatke, ki govorijo, da se klima boljša - Ledeniki se umikajo in krčijo - Desetletja trajajoče opazovanje švedskega strokovnjaka

Deset let in več je, odkar vremenoslovci beležijo tendenco dviganja temperature na Zemlji. Podatki z vremenoslovskega postaja dokazujejo, da tudi ob tečajih temperatura raste. Ledeniki se umikajo s tolikšno naglico, da so nekateri manjši že povsem skopnili, večji pa so se umaknili v višje predele gora in izpod skopnelih snežnih in ledenih odej v planinah. Opdal na Norveškem so se pokazali vrhovi, ki so bili neopredeljena pod ledom že najmanj 1.400 do 1.500 let. Tudi v Alpah se ledeniki umikajo, še bolj očito pa je to na Aljaski, tako da se je ledenik Muir v zadnjih dvajsetih letih umaknil za najmanj 15 kilometrov.

Teško bi bilo gledati tega kaj reči za Antarktiko, kajti tudi tisto, ki jo znanstveniki opazujejo, ne morejo niti neke »pri- merjalne točke« za ocenjevanje, koliko se ledu manj kot ga je bilo pred desetimi ali dvajsetimi leti. Toda konkretni podatki o vremenih razmerah govorijo, da je v zadnjih desetih letih vreme na Antarktiki bolj mirno in da ni ohih strahotnih neurij, kakršna so doživljali v prvih letih, ko so se tod naselili, ko so tu postavljali znanstvene baze.

Toda poročila iz drugih krajev sveta točno dokazujejo, da se ne umikajo samo ledeniki po raznih

evropskih gorah, da se ne umikajo le arktični ledeniki, pač pa se podobno pojav opaja tudi drugod. Tako so zabeležili, da so se močno zmanjšali ledeniki na gorah vzhodne Afrike, prav tako so se krepko zmanjšali ledeniki v južnemerskih Andih in na gorah centralne Azije.

Čedalje bolj blaga klima na Arktiki je podaljšala tisto leto dobo, ko se rastline razvijajo, kar rastline kije, raste in zori. To pa je prispevalo tudi k boljšim letinam, k večjim pridelkom. Za naša področja bi se to zdelo čudno, no, toda na Islandiji, kjer je v polja zares malo, jesenova polja zadnje čase vsako leto dozrije, medtem ko nekoč ta kultura ni vedno utegnila dozoreti. Na Norveškem pa, koder je bila dober letina redkost, je zadrženo čisto enake, normalne. V severnih skandinavskih krajih se zelele površine čedalje bolj širijo proti severu.

Največje spremembe v klimi na opazuje v tistih zemljepisnih predelih, koder je klima odvisna od morskih tokov, predvsem od Zalivskega toka. To se pravi, da se to opaja predvsem na področjih severnega Atlantika. Oceanografi, ki so za 1940 začeli proučevati te izredne spremembe v klimi, so odkrili veliko pomembnih sprememb, na tudi izredno veliko razširjenost vpliva Zalivskega toka. Tako se je močno dvignila temperatura v tistem delu Zalivskega toka, ki teče mimo Spitzbergov. Dvig temperature se opaja v površinskih pa tudi v globinskih vodah severnega Atlantika in sicer v vodah okoli Spitzbergov in Islandije. Primerjalni podatki dokazujejo, da temperatura Severnega mora neprestano raste vse od leta 1930.

Na temelju teh podatkov, ki so strogo znanstvenega značaja, se postavlja vprašanje: »Kateri prirodni dejavniki tako močno vplivajo na našo klimo, da postaja čedalje bolj blaga?«

Ponavljamo, da gre izključno za znanstvene podatke, ne pa za mnenja ali trditve starejših ljudi, ki se spominjajo, kako je bilo v njihovih mlajših ali mladih letih strašno mrzlo, da so drevesa pokala. To so subjektivna občutja, znanost pa skuša prikazati spremembe na osnovi podatkov. Strokovnjaki svoja opažanja utemeljujejo na podatkih. Eden takih je Otto Pettersson.

Švedski oceanograf in meteorolog Otto Pettersson je že pred 65 leti najvil počasno a trajno dvigvanje temperature in to se posebej je jenskih mesecev. Pettersson se je v vremenoslovstvu ukvarjal 73 let. Zanimivo je njegovo opazovanje morskih pojavov. Na obali Baltika je v svojem laboratoriju, ki ga je postavil na vrhu pobočja fjorda Gulmar, imel vrsto aparatov, ki so mu jih sestavili po njegovih idejah in ki so nepretrgoma beležili nenavadne pojave, ki so se dogajali v »lo- binah« fjorda. Te pojave je Pettersson beležil iz dneva v dan, iz leta v leto. In na osnovi zbranih podatkov je prišel do sklepa, da je ocean tisti, ki določa klimo v svetu.

V svojem znanstvenem raziskovanju si je Pettersson postavil vprašanje: »Ali more ocean povzročiti tudi dolgoročna razdobja klimatskih razmer, o katerih govorijo stara geološka zgodovina našega planeta?« Njegova raziskovanja so dokazala, da je to možno. Zveza med dogajajimi v globinah oceana in ciklusiimi spremembami v klimi je bila točno ugotovljena. Res je, nekateri so v njegove ureditve dvomili. Ne smemo pozabiti, da je Otto Pettersson te svoje poskuse delal v dobi, ko še marsikdo ni dojemal velikih tokov v večjih morskih

globinah. Tudi znanstveniki niso tedaj dojemali vseh teh sil, mogoče celo niso niti pristajali. Toda Petterssonu, znanstvenemu delu z naslovom »Klimatske spremembe v preteklosti« je po četrdesetih letih prišlo svet do veljave in mnogi skeptični ljudje, tudi znanstveniki, so spoznali, da je ciklus izmeničnih sprememb blage in ostre klime povezan z dolgoročnimi obdobji oceanskih sprememb morskih pojavov.

Nikakršnega dvoma torej ni, da sta klima in osaka eden glavnih dejavnikov, ki vplivajo na vremenoslovske razmere na našem planetu. Znanost o morskih emenah torej znanost o klimi in osaki med drugim pravi: »Vsaka kadi- pljava v vseh oceanih sveta, tudi tista v največji globini se noko- rava tečajevim silam, ki u- stvarjajo morsko mmo, plimo in osoko. Nobena druga sila, ki vli- va na morje, nima tolikšne moči.«

Pustimo ob stran morebitne vz- ročve o magnetizmu in privlačno- sti, to se pravi druge vplive, ki jih ima Luna na Zemljo, osred- nito na plimo oziroma osoko, ker bi nas to privedlo predaleč, v isem toku namreč dobimo na- slednjič zelo zgovorne a konkre- tne primer: v mali zaliv Basso- maquoddy na vzhodni obali Se- verne Amerike plima prinaša po dvakrat na dan do dve milijardi ton morske vode, osaka na je

prav toliko po dvakrat na dan odnese. V zaliv Fundy Bay na plima prinese sto milijard ton vode po dvakrat na dan, osaka je prav toliko po dvakrat na dan odnese. Seveda imamo v tem za- livu drugačno plimo kot v našem Sredozemlju in v Tržaškem zal-ivu, kjer se voda ob plimi dvigne za pol kvečjemu za tri četr- metra in prav toliko ob osaki zniža. V Fundy Bayu se raven oceana po dvakrat na dan dvigne za več- nih 17 metrov, včasih tudi več.

Vrnilo se k Otto Petterssonu. Po teoriji, ki jo je sestavil Pet- tersson, živimo danes v dobi bla- gihi morskih men, torej blage osake in osake. Vendar ne smemo računati, da bo to slo po neki linearni doslednosti v večnost, kajti v tem razdobju imamo tudi ciklus devetih osamatih ali šestdesetih let, ko se bo v normalnem sistemu klime v rila- laka večja sprememba, ko bo prišlo do ostrejših skokov.

Na kaj nam napovedujejo za prihodnost? Pettersson dobesedno pravi: »Velike morske mere in veliko snega in ledu s hudimi pevitami so za sedaj in za dlo za nami. Pred nami je doba nizkih, omejenih plim in osok. Doživeli bomo sicer tudi nekaj ostrih zim, vendar je gotovo, da se je Zemlja napotila v dobo toplejše klime.«

ANDREJ ŠAVLI: VRSTA SKOZI ČAS

Obrazi koprsko-goriške generacije slovenskih učiteljev (1875 - 1909 - 1919)

XXXVII.
Jože Pertot
(1896 - 1924)

Doma je bil s Kontovele, pri Trstu, izhajal je iz revne kmetko- delavske družine. Po osnovni šoli je šel v Trst na nemško gimnazijo in po treh končnih razredih na slovensko moško učiteljsko v Gorico. V njegovem letni-ku sta bila Albert Širok in Stano Kosovel, brat pesnika Srečo- trojca. Leta 1922 so ga v ured- ništvo aretirali in zaprli, iz ječe se je vrnil izčrpan in neozdrav- livo bolan. Hiral je in šel svo- jemu usodnemu in nezbežnemu koncu naproti. Tudi kot bolnik ni imel miru pred policijo. Umrl je v tržaški bolnici 2. decembra 1924. Končala se je pot revolu- cionarja v pravem pomenu be- sede.

Jože Pertot spada v vrsto o- brazov učiteljske generacije ne glede na to, da ni prišel do učiteljske izobrazbe in mature, da mu je tedanja družba to prepre- čila, ker se je je zdel nevaren. Ko pregledujemo tako zelo raz- lične in razvejane učiteljske po- ti, našletimo prav pogosto na u- pornost učiteljev, na spore s so- lo, šolsko oblastjo, zlasti z okraj- nemu usodnemu in nezbežnemu drugim močmi, na preiskave, preganjanja, premestitve in od- puste; marsikateri učitelj se je moral umakniti iz okraja, iz de- zele ali celo zapustiti domovino, marsikdo je moral odstopiti od učiteljske poti. Raziskava v to smer bi odkrila marsikaj zani- mivega.

Predstavniki »garjevih ovc«, od- stranjenih iz učiteljskih vrst za- radi ustrahovanja drugih v čre- di, je prav gotovo uporni Konto- velec Jože Pertot, ki je bil že na samem začetku postavljen pred vrata učilnice, a je vztrajal in vsemu navkljub postal resni- čen učitelj svojega ljudstva.

Pavel Plesničar
(1880 - 1947)

Rodil se je v družini gozdarja v Krnici pri Vitovljah, severo- vzhodno od Sempasa. Osnovno šolo je obiskoval v Gorici in Idrin- ji, 3 razrede gimnazije v Gori- ci, učiteljske v Kopru, kjer je maturiral leta 1900. Učiteljeval je najprej v slovenski Istri, in sicer v Predlopi pri Črnem kalu in v Marezjavi pri Kopru (do 1906), na Goriškem v Branku (Ruhemberku) in Ajdovščini (do

RAIO VIZIJA

SREDA, 23. NOVEMBRA 1977

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal
12.30 Argumenti, vzgojna oddaja
13.00 Človek in narava
13.15 Zivili in znanost
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in Danes v par- lamentu
14.10 Nemški jezik
14.15 Ob petih z Amedeo Naz- zarjem
17.05 Chichirimiao
17.35 Potovanje med jezikovnimi sknostmi v Italiji:
FURLANI
18.00 Argumenti. Zgodovina in njeni protagonisti
18.30 MALI SLAM
19.20 LASSIE (TV film):
»Za eno sliko«
19.45 Almanah. Vremenska slika
20.40 KRIMINALNI GENIJ MR. REEDERJA, film
21.35 MATCH
22.15 Programi pristopanja
22.30 Športna sredi
Ob koncu DNEVNIK. Danes v parlamentu in Vremenska slika
Drugi kanal
12.30 Kulturni tehnik
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Vzgojna oddaja
17.00 Programi za mladino
Odrava Marca Pola
17.25 Il dirigibile
18.00 Laboratorij 4
Vzgojna TV drugih:
KANADA
18.25 Iz parlamenta in športne vesti
18.50 Programi pristopanja

19.05 Dober večer z Marcom Ca- rotenuto
Film: DRAGI OČKA, serije Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Sobotna plača. 1. nadalj.
21.45 Kako gledajo na Italijo A- meričani. 5. in zadnje nad.
22.45 PARTIJA V DVEH
Ob koncu: DNEVNIK 2 - Zadržani vesti
JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana
8.50 in 10.00 TV v šoli
17.20 Z besedo in sliko:
Storžkovo popoldne
17.35 Zakladi Britanskega muzeja
18.00 OBZORNIK
18.15 Ne prezrite:
Brace, res redka ptica?
18.45 Od vsakega jutra raste dan:
KOROSKA
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 Film tedna (sovjetski):
PROSIM ZA BESEDO
22.25 Majhne skrivnosti - velikih kuharskih mojstrov
22.30 DNEVNIK
22.50 Šahovski komentar
Koper
19.55 Otroški kotiček
20.15 DNEVNIK
20.35 Živeti pogumno: PO SLE- DEH LESLIJA GRAYA
21.25 Ljubljana. dok. oddaja
21.45 Mate Parlov, dok. oddaja
Zagreb
20.00 Izbor v sredo
21.45 DNEVNIK
22.00 Naš čas
22.50 Šahovski komentar

TRST A
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 14.00,
15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila;
7.20 Dobro jutro; 8.05 in 9.05 Glas- ba in kramljanje; 9.30 Z modo po svetu; 10.05 Koncert sredi ju- tra; 10.35 Ljudje in dogodki; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po žel- jah; 12.40 Pristopanje k deželini oddajam; 13.15 Slovenska ljudska glasba; 13.35 Od melodije do me- lodije; 14.10 Mladina v zrcalu časa; 14.20 Ključice Trst 31065; 16.30 Otro- ci pojo; 17.05 Deželni solisti; 17.20 Glasbena panorama; 18.10 »Vlahi«, radijska igra.

KOPER
7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30,
15.30, 16.30, 18.30, 19.30, 21.30 Po- ročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Glasbena galerija; 9.15 Orke- ster lahke glasbe; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je... 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Pesem dneva; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim: svet mladih; 11.32 Mini juke-box; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Samoupravl- javec; 14.10 Italijanski zbori; 14.33 Poje, Edvin, Eliser; 14.45 Arman- dov kotiček; 15.15 Folk glasba; 15.45 Par besed; 16.00 Pismo iz... 16.50 La Vera Romana; 16.40 Glas- beni novej; 16.45 Med zamejskimi rojaki; 17.00 Ob petih popoldne; 17.20 Primorski dnevnik; 17.45 Za- bavnica glasba; 18.00 Progressiva glasba; 18.25 Iz opusa velikih mo- jstrov; 19.23 Crusa; 20.00 Zbori v večeru; 20.32 Rock party; 21.00 Trenutki dnešnje kulture; 21.10 Ansambel Black Bottom Stompers; 21.32 Glasbeni dnevi v Gorožnanju.

RADIO 1
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 19.00,
21.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbe- no prebujenje; 8.40 Včeraj v parla-

mentu; 8.50 Resna glasba; 9.00 in 10.35 Vi in jaz; 11.00 »Porgy and Bess«, strnjena opera; 11.30 Radi- ski varieté; 12.05 Par besed; 12.30 a dežela na enkrat; Abruci; 13.30 Glasbeni program z Donatello Mo- retti; 14.20 Mojstri jazza; 14.30 Od- daja za prosti čas; 15.05 Zgodovina ustave; 15.45 Prvi Nip; 18.00 Rim v 17. stoletju; 18.35 Programi pri- stopanja; 19.35 Večerni programi; 20.35 Obritništvo, svet, ki izginja; 22.00 Eno dežela na enkrat; Sar- dinija; 22.30 Naj govorimo; 23.15 Lahko noč.

SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00,
11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00,
19.00 Poročila 5.15 Danes za vas; 6.20 Rekreativca; 6.50 Dobro jutro; 7.20 Beseda na današnji dan; 7.30 Iz naših sporodov; 8.06 Glasbena matineja; 9.05 Nenavadi- ni pogovori; 9.25 Zajopajo pesmi; 9.40 Aktualni problemi marksizma; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Talijanih poteh; 12.10 Veliki zabav- ni orkester; 12.30 Kmetijski nasve- ti; 12.40 Pihalne godbe; 13.20 Za- bavnica glasba; 13.30 Priporočila vam... 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti (Indija); 14.30 Glasba po željah; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Spomini in pi- sma; 16.00 »Loto vrtljak« 16.05 Odsodna deska; 18.30 Iz svetov- ne zborovske glasbe; 19.20 Zabav- na glasba; 19.35 Lahko noč, otro- ci; 19.45 Minute z ansamblom Iza- ja Sossa; 20.00 Koncert iz našega studia; 22.20 S festivalov jazza... 23.05 Literarni noturno; 23.15 Revija jug. pevcev zabavne gla- sbe; 00.05 V ritmu valčka.

PROCES ZARADI POKOLA V KMEČKI BANKI

MALIZIA VZTRAJAL V OBTOŽEVANJU BIVŠEGA NAČELNIKA SID MICELIJA

Predsednik Senteri prijavil odvetniški zbornici skupino neupravičeno odsotnih branilcev

CATANZARO — Za branilce nekaterih fašističnih obtožencev proces zaradi pokola v Kmečki banki na Trstu Fontana napreduje prehitro, pa čeprav bi danes slavil jubilejno stoletje obravnavo (kar je edinstven rekord v zgodovini italijanskega sodstva) in uvodna faza še zdaleč ni zaključena. Drugače bi si namreč le težko razložili njihovo včerajšnjo odsotnost, zaradi katere razprava le za las ni bila odložena za en dan. Kot že pred poletno prekinitev je predsednik sodišča dr. Suteri zopet prijavil odsetne razsodišči odvetniški zbornici, ker so kršili svojo dolžnost zagovornikov. Obravnava se je lahko začela (sicer z znatno zamudo), ker je sodni zbor imenoval dva catanzarska odvetnika za začasna zagovornika bratov Ventura in Guida Giannettinija.

Ko je razprava končno začela, je pred sodnike zopet stopil general Savetto Malizia, namestnik vodnega glavnega pravdnika in eden od najresnejših telmeceev za mesto vrhovnega državnega pravdnika. Vprašanja, ki so mu jih zastavili odvetniki in javni tožilec, so zadevala že spet srečanje 30. junija 1973, na katerem so častniki obveščevalne službe sklenili, da ne bodo razdelili milanskega sodnika D'Amrosiu vlogi Guida Giannettinija, češ da gre za vojaško in politično tajnost. Kot smo poročali, so udeleženci sestanka v prejšnjih tednih večkrat poudarili, da je vlada potrdila in osvojila njihov sklep (to je v razgovoru s častnikarjem Massimo Capraro avgusta 1974. leta potrdil tudi Andreotti, pa čeprav je nato pred sodniki umaknil nekdanje izjave). Edina izjema je gen. Malizia, ki brani obtožene ministrice in skuša naprtili vse odgovornosti za odločitve vojskim poveljnikom in predvsem tedanjemu načelniku obveščevalne službe Vito Miceliju.

V potrditev ponedeljkovih izjav je doiglel pravilni svetovalec obrambnega ministrstva pojasnil, da je po njegovem mnenju v pristojnosti načelnika SID odločati o tajnosti nekega vprašanja. To pristojnost naj bi mu priznaval kraljevi odlok iz 1941. leta. Pozneje naj bi predsednika vlade Zoli in Leone priznala načelniku obveščevalne službe še pristojnost, da šteti državno varnost tudi v okviru NATO, medtem ko naj bi obrambno ministrstvo odločalo le o notranji vojski tajnosti. »Ni lahko ločevati med notranjo in mednarodno vojaško tajnostjo — je pojasnil Malizia — zlasti ker spada naša vojska v sklop oboroženih sil NATO. Obrambno ministrstvo zato praktično nima v tem pogledu nobene pristojnosti. Le o najpomembnejših vprašanjih se je SID posvetoval s predsednikom vlade.«

General pa se je, kljub nesporni strokovnosti, znel v zagati ob vprašanju javnega tožilca dr. Lombardija in, kot marsikdo pred njim, je v stiski kar stresal iz rokavov spominjaj se. Tožilec je bil s drugim odločil častniku, da so njegovi odgovori neupravičeni, kajti očito je, da je Miceli povabil častnike na sestanek na osnovi njihovih funkcij. Je mogoče verjeti, da kot pravni svetovalec obrambnega ministrstva, ni o sklepu častnikov spregovoril z ministrom? Ali ga minister ni nikoli vprašal, kdo je sklenil kriti Giannettinija?

Končno je na vprašanje odv. Garzula Malizia ponovil, da ni sprejel vsakega stališča glede vprašanja »agenta Z«-tudi februarja 1974, ko je dr. D'Amrosio podpisal za častnikarja zapornik nalog. »Mešal sem — je izjavil — da je dr. adn. Henke namignil sodniku, da je Giannettinij agent SID, ker je to vprašanje našel v zaključnih zahtevah tožilca Alessandrini. Poleg tega nisem vedel, da je sodnik znova zahteval informacije od obveščevalne službe.«

Javni tožilec: »Vendar pa je Alessandrini v svojih zaključkih izrecno omenil zoročno zahtevo.«

Malizia: »Nisem prebral vsega, pač pa le del poglavja o vlogi častnikarja.«

Javni tožilec: »Očitno je torej, da ste prebrali le to, kar vam je lahko koristilo.«

Proces se nadaljuje danes. (vt)

Nov sporazum med Italijo in ZDA

Na sliki vidimo italijanskega ministra za delo Tino Anselmi ter ameriškega ministra za zdravstvo California, ki sta včeraj podpisala dvostranski sporazum o socialnem zavarovanju. Navzoč je bil tudi veleposlanik ZDA v Rimu Gardner

Proces na Koroškem

(Nadaljevanje s 1. strani)

goče govoriti o kakršnem koli namenu povzročiti škodo na državnem premoženju. Mirko Perč in Jozef Müller sta se kot zavedna Slovenca uprta kršitvi avstrijske suverenosti in 7. člena državne pogodbe, ter sta imela torej namen izraziti svoj protest, in sicer politični protest, ne pa namen, povzročiti škodo. Mimo tega sta svoje dejanje naredila v trenutku, ko so celo številni nemško pisoi strokovnjaki priznavali, da bi slovenski manjšini zaradi nemško nacionalistične zasnove sedmoukrajinskih zakonov zadnja ura: sprito tega je moč dejanje obeh obtožencev, pa tudi drugih aktivistov, ki so se ali pa se bodo zagovarjali pred avstrijskimi sodišči zaradi podobnih dejanj, razlagati kot dejanje, ki je bilo storjeno v skrajni sili. Predvsem pa sta zagovornika včeraj poudarila, da ne gre za kazensko zadevo, marveč za političen proces proti slovenski manjšini in njenemu odporu zoper sedmoukrajinski zakonodaj; ko so namreč nemški nacionalisti — marsikje pred očmi političnih in sodnih uradnikov, jih niče ni sodno premoženje. Pri tem je obramba včeraj opozorila tudi na protislovno stališče avstrijske

politične publicistike in avstrijskih politikov nasploh, ki so akcije te vrste gostobesedno opravičevali. To je šlo za nemško manjšino na južnem Koroškem, ki pa jih sodno preganjajo, ko gre za južno Koroško in za pripadnike slovenske manjšine. Prav obe zadnji primerjavi pa pričata o tem, v kakšnem blatu se je znašla ustavna načela enotnosti pravnosti državljanov v drugi avstrijski republiki in v kakšnem blatu se je znašla ustavna načela enakosti pravnosti državljanov v drugi avstrijski republiki in v kakšnem blatu se je znašla ustavna načela enakosti pravnosti državljanov v drugi avstrijski republiki in v kakšnem blatu se je znašla ustavna načela enakosti pravnosti državljanov v drugi avstrijski republiki.

Ne glede na navedene argumente je sodnik izrečen denarno kazen potrdil; obtožnica sta zoper razsodbo vložila priliz.

Val političnih procesov proti Slovencem je 21. januarja naznanila aretacija tajnika narodnega sveta koroških Slovencev Filipa Warasche, ki pa se je pri sojenju v Salzburgu od 18. do 20. oktobra letos zanašal v sorazmerno preostrem položaju, ker je lahko navedel dokazne izjave, ki je izhajalo, da obtožba proti njemu ni utemeljena, se pravi, da ni imel opravka z razstrelivom ob času in na kraju, ki ga je navajala obtožba. Drugače je v mladinski aktivnosti, ki so se ali pa se bodo stopili pred sodišče. Akcijo zoper obtožence protestnih in napisnih akcij je 21. aprila letos, sredi novembra, prila prislika na manjšino. Slovenski celovški državni tožilec Stoiser, avstrijski sodniki so doslej že začeli sojenje proti štirim mladim aktivistom iz Sel, ki so na dan jesenskoga preštevaja na 14. novembra 1974 demonstrativno odnesli skrinjico z omenjenimi popisanimi ter jo razdelili. Prva razprava zoper to skupino je bila 18. avgusta, vendar so jo preložili 4. oktobra letos je salzbursko sodišče v odločitvi obsojence Stofana Petlika na visoko denarno kazen zaradi udeležbe in sodelovanja pri navični akciji; sodišče je zavrnilo zahtevo obtožence, da bi v postopku uporabljal slovenski jezik. Za razliko od Warasche obtoženci iz vseh aktivistov svojega dejanja ne zanikajo, marveč ga priznajo, pri čemer pa ga priznavajo kot izraz političnega protesta zoper kršitve določil avstrijske državne pogodbe, se pravi kot dejanje v prid obrambi avstrijske ustavnosti. Kakšna je prava narava teh procesov (namreč politična in protislovenska) je jasno že od 22. aprila dalje, ko je državni tožilec Stoiser procese napovedal. Državni tožilec je namreč v isti svoji izjavi, da oblasti ne bodo preganjale tistih nemških nacionalistov, ki so leta 1972 povzročili škodo na avstrijskem državnem premoženju tako, da so podili okoli dvesto dvojezičnih krajevskih napisov.

PROCES ZARADI BOMBNIH ATENTATOV 1971. LETA

Trident: Zani zopet v ospredju obravnave

TRIDENT — Sergio Zani, tibotapec, domnevni terorist in zaupnik policije, karabinjerjev ter finančnih stražnikov, pa tudi eden od glavnih obtožencev na procesu zaradi bombnih atentatov iz leta 1971, je bil včeraj že spet v ospredju procesa v Tridentu. Bruno Silvestri in Giorgio Boati, ki sta služila z njim vojaški rok sta namreč poudarila, da jima je v trenutkih obupa večkrat zaupal, da je bombe postavil sam

VERIŽNA TRČENJA POVZROČILA VELIKANSKE ZASTOJE V PROMETU

Zaradi poledice pokol na avtocestah

Nepregledna vrsta nesreč od Turina do Rima zahtevala najmanj osem žrtve

RIM — Pojav prvega snega na hribovitih in zlasti goratih območjih severne Italije je povsem razumljivo razveselil lastnike ter upravitelje gostišč, hotelov in zimskošportnih naprav. Oseči je seveda tudi ljubitelje smučanja, ki jim naznanja zgodnjo zimo, torej priložnost, da se še sedaj lahko posvetijo spustom po zasneženih rebrih.

Žal prinaša sneg, združen z neobičajno nizkimi temperaturami navrh se tečobe in žalost. Na cestah je marsikje nastala poledica, ki je spravila v krizo potniški in tovorni promet. Zanimivo je, da je to prišlo do številnih nesreč, prvenstveno veržnih trčenj, ki pa doslej niso imele hudih posledic, ako izvzamemo daljše zastoje in posledično poljevo vožnjo v koloni. V trčenja so bila vpletena predvsem tovorna vozila.

Podobnih nesreč je bilo včeraj veliko tudi v ravninskih predelih severne in srednje Italije, kjer pa so imele tragične učinke: do sedaj smo našli osem človeških žrtve. Pripetle so se na navadnih in avtomobilskih cestah, ki niso pokrite s snežno odejo, pač pa s plastimi izdajalskega ledu, v katerega se je zaradi nizke temperature spremenila deževnica. Mestoma jim je botrovala gosta megla.

Seminar ZSO

(Nadaljevanje s 1. strani)

šlevanje potreb slovenske manjšine. Pri službi ugotavljajo, da možnosti pouka v materinem jeziku za slovenske otroke v veliki meri niso dane, iz predložitve vzgoje v otroških vrtcih pa da je slovensčina kot materin jezik mnogih otrok popolnoma izrinjena.

Na gospodarskem področju je tako so ugotovili na seminarju slovenska manjšina skupaj s celotnim prebivalstvom južnokoroškega prostora od koroškega prostorskega splošnega koncepta, ki pravi, da je območje okoli Celovca, Ljake in St. Vid, se posebej ustavljeno. Zato se bo Zveza slovenskih organizacij zavzemala za postavitev gospodarskega razvoja, ki bo upošteval tudi gospodarske interese prebivalstva v južnokoroškem prostoru.

Na kraju pa so na seminarju postavili še vsa področja zaobsega po zahtevu avstrijske vlade, da imajo pristopi k sporazumenu reševanju z osrednjima organizacijama koroških Slovencev kot predstavništvo slovenske narodne skupnosti. (Sindok)

ZATON

Velika Britanija, neloč močnega gospodarstva svetovnih morja, je že zdavno zrinila z ravni svetovne nesle in močnega imperija na veliko mani vplivno raven razvite industrijske države, ki troši več kot ima in zaradi česar preživlja že doli časa hudo gospodarsko krizo. Žalostni zaton ponosne britanske kraljevine se je začel takoj po koncu druge svetovne vojne, pa čeprav država iz zgodovinskih razlogov ohranja v mednarodnih telesnih položaj, ki bi jo gospodarski moči in političnem vplivu najbrž pripadali že drugim. O globoki krizi, ki jo preživlja že več let, prica naraščajoče število brezposelnih, pričajo težave gospodarstva, prica majhna odhodnost industrijskih proizvodov na tuja tržišča in vse večja politična odvisnost od ZDA. Kot se čisto dogaja, pa so bolj kot navedena nespolna in žalostna dejstva dokaz zatona nekatere humoristične in tipično britanske polemike v resnih angleških časnikih.

Britanski veleposlanik v Saudski Arabiji John Wilton je na primer s pitrim pismom zopet izrazil polemiko zaradi korenite okružitve angleške diplomatske mreže v svetu. Razsrejen, ker so ga misli kar dvakrat napadle o njegovi postelji, je diplomat potolčil listu, da gre njegovo nezgodo pripisati »šromnim finančnim sredstvom, s katerimi se reformi lahko razpolaga veleposlanstvo. Obupane nad mizerno hrano, ki je v nasi kuhinji, so se misli prelele v napadalne ljudžerice.« Vlada komisija, ki je sklenila, da se varčevanje tudi v diplomatski dejavnosti neizbežno, je odgovorila veleposlaniku s tradicionalno britansko flegmo: »Svetovalci vam, da gošite mačke, kar nikakor ni v nasprotju s politiko varčevanja, predvsem pa odraža britansko »way of life«. Stroške pa lahko krijele s skladom za predstavnike izdatke.«

Kje so časi, ko se je veleposlanik prepiral z vlado o tem, kako usmerjati politiko tujih držav. (v.t.)

Srečanje predstavnikov dežel z območja Vzhodnih Alp

GRADEC — Včeraj so se sestali predstavniki dežel z območja Vzhodnih Alp, ki so razpravljali o ustanovitvi posebnega delovnega odbora, kakor je ta »Argealp« za središnji predel alpskega področja. Zasedanja se udeležujejo delegacije Bavarske, Koroške, Zgornje avstrijske dežele, salzburskega območja, Štajerske, SR Hrvaške in SR Slovenije ter Veneta in Furlanije-Julijske krajae.

Prispevanje za DIJASKO MATICO

Preložena izstrelitev evropskega satelita

CAPE CANAVERAL — Evropski sateliti v ameriškem kozmohodnem Kennedy zadnje čase nimajo preveč sreče. Tokrat je bil na vrsti meteo-roški satelit »Meteosat«, ki ni poletel v vazoje v predvidenem roku. NNa vzletišču so se namreč pojavljali čudni radio - električni signali.

Smrtonosna borba zoper miši

SIRACUSA — Salvatore Marino, 45-letni kmet iz Lentini pri Siracusi, je že dalj časa skušal izbiti miši, ki so pohajale po njegovem podstrešju. Poskusil je na vse načine, vendar mu doslej še ni uspelo. V ponedeljek se je odločil, da jih bo zastrupil s plinom. Ker je pred časom obiskoval poseben strokovnjak, na katerem so predavali kmetom o borbi proti mrčesu, je sklenil, da se bo poslužil metode, ki so jo tam priporočali. Pripravil je posebno zmes, ki jo je potem odnesel na podstrešje in prizgal. Razvil se je gost oblak strupenega plina, ki naj bi nezaželene miši pokončal.

Salvatore je nekaj časa nestirno čakal, potem pa se je odločil, da ga pogledat ali je strup učinkoval, pa mu je bilo usodno. Vse podmetneje je bilo še polno strupenega

Osrednja zahteva

(Nadaljevanje s 4. strani)

občinstvu po radiu od 4000 do 5000 dol in ki je po reformi botnjen ob stran, predvsem zaradi tega, ker se radijski program zvečer prezdaj konča prvotveno na njegovo škodo. Dr. Vladimir Vre-

Brezposelnost grozi 700 DELAVCEM

Ogorčen protest zaradi nameravane likvidacije »Cotonificio udinese«

VIDEM — Več tisoč delavcev iz Vidma, Tavagnacca, Pasion di Prata, Martignacca in Pagnacca se je včeraj dopoldne udeležilo dveurne stavke, ki jo je oklical sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL, da bi tako protestirala proti nameravani likvidaciji družbe Cotonificio Udinese oziroma njenih dveh bombnih tovarn (obrata ležiš v Vidmu in Vivaru pri Pordenonu). Njuno zaprtje bi pomenilo hkratno odpustitev 700 delovnih moči, pretežno ženskih, s tem pa hud udarec industrijem in gospodarskemu razvoju sploh na območju videmske in pordenonske pokrajine.

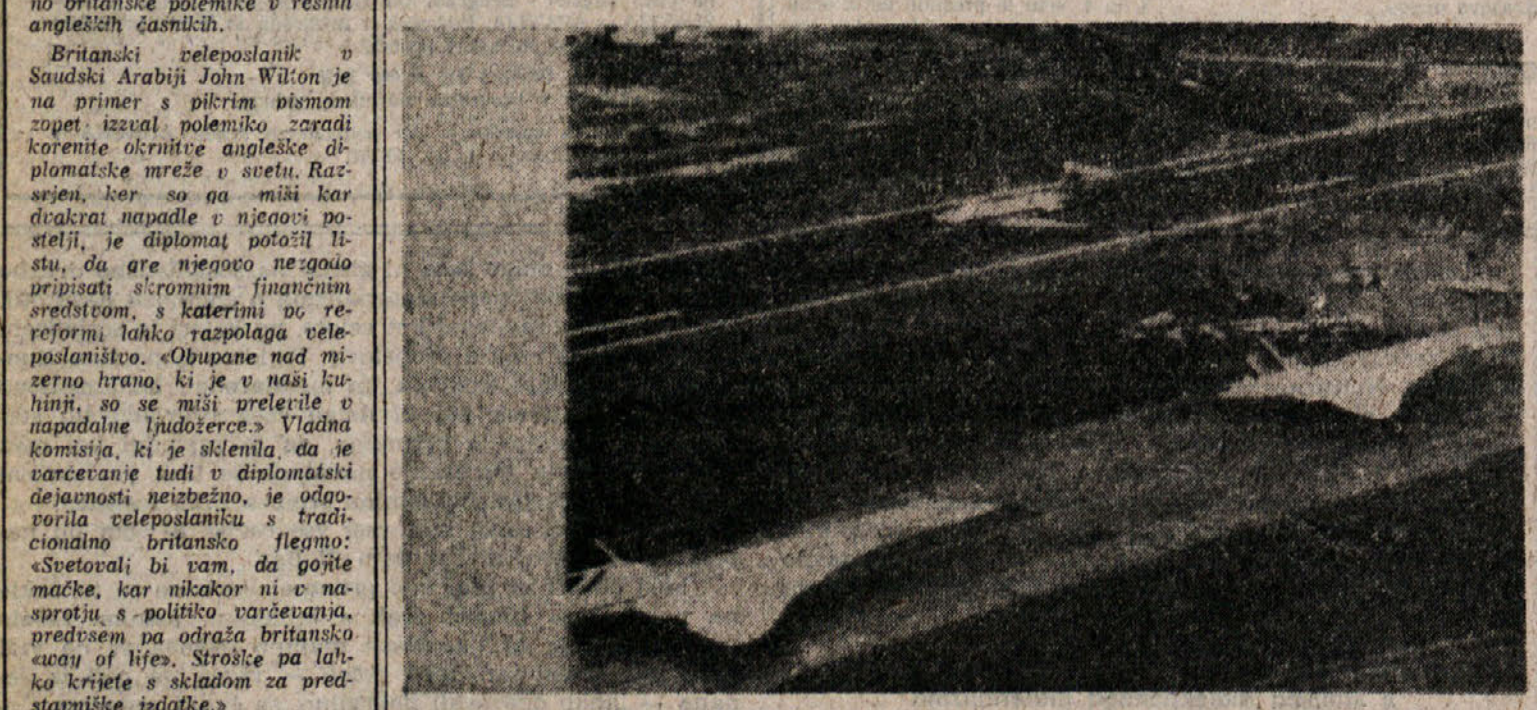
Med stavko od 10. do 12. ure, ki so se ji v znak solidarnosti pridružil uslužbenci javnega prevoza podjetja ATM, je bil na trgu pred vhodom v videmsko tovarno Cotonificio Udinese množičen delavski shod. Na njem so ugodno ocenili najnovejši ukrep, s katerim sta se videmski župan odv. Candolini in župan Vivara, gospa Tomasino, kot uradna zastopnika rimske vlade odločno postavila po robu resnemu in zasledljivemu sklepu delničarjev o menjene družbe, da »zaradi gospodarske krize« likvidirajo proizvodna obrata.

Candolini in Tomasino sta namreč tovarni, ki jo delavke in delavci medtem zasedli, za dobo 40 zaplenila, da bi preprečila morebitno protidelavsko oz. protisindikalno izsiljevanje in špekulacije. Če v omenjenem razdobju vprašanje ne bo rešeno, bo treba družbo dokončno likvidirati in s tem zapeti usodo več sto delovnih moči.

Videmski župan je že posredoval pri delnem odborniku Stopperju, v načrtu pa je tudi poseg pri ministru za delo, gospe Anselmijevi. O zadevi sta večkrat pogledljeno razpravljali videmski občinski odbor in pristojna oblast pokrajinske uprave pod predsedstvom odv. Turella, razen tega jo je pročitil tudi predsednik delnega odbora Furlanije - Julijske krajine Comelli na sestanku, ki so mu prisostvovali sindikalisti. Comelli se je obvezal, da bo delna uprava posredovala za ugodno rešitev problema, kar velja tudi za delno finančno družbo Friulia.

Socialistični parlamentarec Castiglione je ostro obsodil ravnanje družbinega vodstva, tembolj, ker je prišlo do sklepa o likvidaciji v trenutku, ko so ministrstvo za industrijo, Friulia in drugi delavski te storičili ukinkovite korake zlasti na finančnem področju, da se prepreči zaprtje Cotonificio Udinese. Castiglione meni, da bi rešitev kolčevja vprašanja z morebitnim stečajem ne bila idealna ter se je zavezal za to, da bi vse sile, ki so tako ali drugače zainteresirane za nadaljnji obstoj obeh tovarn, prispevale k ustanovitvi nove družbe za preprečitev prekinitev industrijske dejavnosti. V tem oziru naj bi se angžirale med drugim tudi banke. (dg)

Anglo-francoski »cencorde« od včeraj na redni progi med Evropo in Ameriko

NEW YORK — Po dveletnem političnem in pravnem sporu je bilo slednjč rešeno vprašanje rednih zvez med Londonom oziroma Parizom in New Yorkom z anglofrancoskim nadvočnim potniškim letalom »concorde«.

Včeraj sta namreč pristala na letališču Kennedy v časovnem zaporedju sminih dveh minit britanski ter francoski »concorde«. Progo sta prevozila v treh urah in pol, torej v polovnem času, kakor jo opravijo vsa druga potniška reakcijska letala. Sprito hitrosti in časovne razlike med evropsko celino in New Yorkom so potniki dospeli v ZDA »kro pred odhodom«.

Za sedaj bodo »concorde« leteli na omenjenih progah dvakrat tedensko, proti koncu januarja pa bodo zveze dnevne.

Na sliki (teletoto ANSA) »concorde« na stezi newyorskem letališču Kennedy. (dg)

UJMA POVZROČILA STRAHOVITO RAZDEJANJE NA PROSTRANIH OBMOČJIH JUŽNE INDIJE

TRETJI CIKLON V DESETIH DNEH: 10.000 MRTVIH?

NOVI DELHI — Včeraj je divjal v južnih, pretežno obmorskih predelih Indije strašen ciklon. Gre za tretjo tovrstno ujmo, ki je prizadela državo v poslednjih desetih dneh.

Pogled s helikopterja na opustošene kraje je grozen. Pod velikanskimi valovi, ki so jih povzročili vetrovi s hitrostjo 150 do 200 km po ur, so izginele cele vase, ceste in železniške proge pa tudi prostrane zasajene površine z rižem, tobakom in sladkornim trsom. Na vodni gladini plavajo trupla tisočev človeških žrtve oz. poginulih živali, izruvana drevesa, kosi lesenih opornih drogov za električno napeljava ter vsakovrstna nesnaga.

Število mrtvih seveda še ni dokončno znano. Pred približno desetimi dnevi so sile narave razdeležale državo Tamil Nadu in zahtevale 400 žrtve, v soboto in nedeljo ter včeraj pa je ciklon divjal v jugovzhodni državi Andra Pradeš, kjer naj bi po zadrževanju dopisnika dnevnika »cin-dian Express« bilo ob življenju še manj kakor 10.000 ose. Zadnja sporočila tiskovne agencije »Samachar« omenjajo nekaj nad 6.000, predsednik Andra Pradeša, Vengal Rao, pa govori o kakih 3.000 mrtvih. Gornjim številkam treba vsekakor pristeti, še neznano število domnevnih mrtvih med včerajšnjim razsajanjem ciklona. Poleg tega kaže, da je ostalo na brež strehe 200.000 ljudi, a gmatna škoda naj bi se po dosedanjih cenitvah sukala okoli več sto milijard italijanskih lir. Dokončno ocenje o poraznih učinkih ujme bo mogoče posredovati po sodbi indijskih oblasti šele čez kakšen teden.

Država Andra Pradeš je utrpela podobno katastrofo že l. 1971, ko je ciklon zahteval 10.000 žrtve, še strah-

Diplomatska dejavnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

bodo v Južni Afriki »načelo konzenzusa«, ki naj bi veljalo med zamenjalci z »načelom večine« in postopno, previdno in najbrž nikoli do kraja izpeljano prenašanje na blasti z manjšine na večino.

Dreggerjeva podpora, ki jo je izrekel južnorožiskim rasistom, v nrtku ko bomska vlada začetnik, da v celoti razume in sprejema kot predstavnike volje večine le osvobodna gibanja, ima brez dvoma bodna gibanja, ima brez dvoma pokritje v krogih zahodnonemške stavniki zahodnonemške industrije ostro napadli »kodeks obnašanja«, ki so ga v zvezi z ekonomskimi političnimi odnosi z rasističnim režimom v Pretoriji sprejeli na sežu žu Evropske skupnosti v Bruslju. Posel za Južno Afriko in Pineske tovisi fašisti namreč že napreje, vlaganje v Južno Afriko ne kaže, kljub črnim oblakom nad Pretorijo, ocenjujejo kot najbolj zanesljive in najbolj donosne naložbe.

Zasilni pristanek italijanskega »jumbua«

CANBERRA — Zaradi okvare na enem izmed motorjev je moralo včeraj potniško letalo »jumbua« družbe Alitalia zasilno pristati na letališču v Camberri. Velikan »jumbua« s 118 potniki in 18 članov posade je letel na progi Rim - Melbourne po postankom v Sydneyju, kamor je bil namenjen, ko je pilot opazil nevarnostni signal in srečno izpeljal zasilni pristank.